Lunds stift

VERKSAMHETSBERÄTTELSE
MED ÅRSREDOVISNING 2019

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

VISION OCH PRIORITERINGAR 6
VERKSAMHETSPLAN 9
BISKOPSSTABEN 27
DIREKTORSSTABEN 30
AVDELNING FÖR SAMVERKAN 39
AVDELNING FÖR FÖRSAMLINGSUTVECKLING 42
AVDELNING FÖR EGENDOMSFÖRVALTNING 45
GEMENSAMMA PERSONALKOSTNADER 46

ÅRSREDOVISNING

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE 49
FRAMTIDEN 61
FLERÅRSÖVERSIKT 68
RESULTATRÄKNING 69
BALANSRÄKNING 70
EGET KAPITAL 71
KASSAFLÖDESANALYS 73
NOTER 74
REVISIONSBERÄTTELSE 84
STIFTSSTYRELSE 87
STIFTSFULLMÄKTIGE 88

OMSLAGSBILD: MARIA LUNDSTRÖM, LUNDS STIFT. GRAFISK FORM: SJUNDE.NU

INLEDNING

2019 VAR ETT ÅR med som vanligt många händelser. Budgeten för 2019 har i allt arbete i stiftsorganisationen relaterat till Lunds stifts vision B*ottna i nåden, skapa i världen*.

Ett gediget och givande budgetarbete har bedrivits under 2019 för att ta fram delmål som har direkt bäring på de prioriteringar som är fastställda för Lunds stift under mandatperioden. Med prioriteringar menas fokusområden för att tilldela resurser i form av kompetens, tid, pengar och personal, för att nå Lunds stifts mål under mandatperioden. Samtliga prioriteringar ska präglas av visionens förhållningssätt. Det gäller människovärde, hållbarhet och kommunikation. Det är på visionen och dess undertexter som prioriteringarna vilar. Prioriteringarna accentueras av det som biskopen pekar på som angeläget i sitt herdabrev *Kallad till kärlek*. För Lunds stift innebär det att stiftet ska främja en fördjupning av vår tro och vår förståelse av vem Gud är och vad Gud gör mitt ibland oss för att kyrkan ska kunna vara tydlig i samhället. Stiftet ska bidra till att vi är en kyrka som är aktiv i samhället på olika sätt och visar på en väg från ord till handling. I allt vi gör är kommunikation en bärande tanke. Barn och unga är prioriterade i allt främjandearbete.

Delmålen ska uppnås på kort sikt, i detta fall budgetåret 2019, och vara ett resultat av de aktiviteter som genomförs inom ramen för budgetens verksamhetsplan. Måluppfyllelsen för dessa delmål ska utvärderas.

I verksamhetsberättelsen redovisas delmålen och dess resultat för respektive prioritering samt för stiftskansliets verksamhet och dess utförande utifrån mål och uppdrag. I årsredovisningens förvaltningsberättelse redovisas väsentliga händelser under året, framtiden och finansiering samt beslut och ställningstaganden som varit särskilt betydelsefulla under verksamhetsåret.

Några axplock att extra omnämna är:
Den tidigare teologdagen bytte både namn till prästdagar och upplägg från en heldag till lunch till lunch. Temat var *Artificiell intelligens – vad är det och vad används det till?*. Prästdagarna uppmärksammades även utanför Svenska kyrkan och ledde bland annat till att biskopen blivit inbjuden att föreläsa om etiska aspekter på AI.

Avdelningen för församlingsutveckling har under 2019 fokuserat på församlingen/pastoratet som den huvudsakliga miljö där församlingsutveckling sker. Avdelningens medarbetare har därför på ett flertal sätt haft ambitionen att stödja de lokala församlingarna i deras utveckling och genomförande av den grundläggande uppgiften. Flera uppdrag där kyrkoherden bett om en specifik insats i församlingen/pastorateten, såsom inspirationsdagar kring församlingsinstruktion, arbetsmiljö eller församlingens vision, har på så sätt visat sig vara viktiga.

Stiftskansliet genomförde tiotalet kontraktssamlingar kallade *Att gå ut, att nå ut, att stå ut – En dag om mission i vår tid*, som initierade samtal på bredden kring förståelsen av begreppet mission i stiftets församlingar/pastorat.

Vid en delegationsresa i februari under ledning av biskop Johan Tyrberg signerades ett tioårigt vänstiftsavtal mellan Lunds stift och North Eastern Diocese (NED) i Tanzania. Ett arbete med att få församlingar i stiftet att engagera sig i egna vänförsamlingsrelationer har inletts. NED har fått ett ekonomiskt bidrag till sitt universitet SEKOMU och även ett personellt bidrag via seniorvolontärer.

En kontaktresa till Uganda genomfördes under året av biskop Johan Tyrberg, stiftsadjunkterna Marie Körner och Per Kristiansson. Där gavs det tillfälle till samtal med både LUI-stiftets biskop Stephen Dokolo och besök i flyktinglägret Kiryandongo.

I arbetet med ledarskap var stiftskansliet delaktigt i utvecklandet av en ny mellanchefsutbildning tillsammans med Skara, Göteborgs och Växjö stift. 22 deltagare fortbildas således under 2020 kring chefs- och ledarskap. Den ordinarie kyrkoherdeutbildningen samt en extra behörighetsgivande utbildning under 2019, innebar kursstart för 27 möjliga framtida kyrkoherdar.

Under året bistod avdelningen för församlingsutveckling domkapitlet med beredningen av 166 behörighetsärenden inför ansökning av ny tjänst, varav 29 gällde kyrkoherdetjänster, 109 komministertjänster samt 27 diakontjänster.

Lunds stifts arbete med rekrytering resulterade i att 16 nya prästkandidater blev antagna, efter att ha deltagit i antagningsprocessen. Totalt finns nu 67 prästkandidater.

Efter kyrkomötesbeslutet från 2016 är stiftets församlingar/pastorat klara med all registrering i Svenska kyrkans fastighetsregister och tar nu nya steg in i arbetet med lokalförsörjningsplaneringen.

Lokalförsörjningsplanen är ett strategiskt redskap i församlingens/pastoratens arbete med att säkerställa en långsiktig hållbar resurshushållning.

Som ett led i förnyelsearbetet med fokus på det kyrkliga kulturarvet som samhällsresurs arrangerade regionala samrådsgruppen i samverkan med Gärsnäs församling en för första gången en kulturarvsdag 2019.

Under 2019 var arbetet med en klimatstrategi intensivt. Framtagandet möjliggjordes med hjälp av resurser stift och församlingar/pastorat. Under hösten var klimatstrategin ute på remiss till stiftsstyrelser och egendomsnämnder och själva strategin, nuförtiden kallad Svenska kyrkans färdplan för klimatet, antogs i december 2019 av kyrkostyrelsen. Under hösten fördes många samtal på stiftskansliet kring hur stiftskansliets kommande klimatarbete och befintlig stöd- och tillsynsverksamhet kan knytas samman för att göra största möjliga nytta för församlingar/pastorat under 2020. Under hösten var också klimatsamverkan med avdelningen för egendomsförvaltning i fokus.

Det sammanlagda resultatet för Lunds stift är ett överskott om 7,3 miljoner kronor. Måluppfyllelsen i verksamhetsplanen är mycket hög i förhållande till de genomförda uppdrag och aktiviteter som delmålen innehåller. Detta är en bra grund för det fortsatta utvecklingsarbete som krävs för att nå målen i prioriteringarna för mandatperioden.

De ovan nämnda insatserna har involverat förtroendevalda, medarbetare i stiftsorganisationen och många av Lunds stifts församlingar och pastorat. Om detta och mycket annat som skett under 2019 finns att läsa i dokumentet. Det är vår förhoppning att våra gemensamma arbetsinsatser under året varit till gagn för Lunds stift och för vår gemensamma kallelse till kärlek. Med dessa ord vill vi inspirera till ett studium av vad som i övrigt här redovisas av det som genomförts under 2019.

Biskop Johan Tyrberg *Stiftsdirektor Lena Simonsson-Torstensson*

Verksamhetsberättelse 2019

LUNDS STIFTS VISION OCH PRIORITERINGAR

LUNDS STIFTS VISION

Bottna i nåden, skapa i världen
Inspirera lärande och samlas kring hoppet
… med dopet som grund
… för möta världens utmaningar

VISION

Lunds stifts vision och de prioriteringar som stiftsfullmäktige har beslutat för mandatperioden är utgångspunkten för arbetet i stiftet och på dess kansli. Lunds stifts vision Bottna i nåden – Skapa i världen anger riktningen, vart vi är på väg. Lunds stifts vision är vägledande för stiftets långsiktiga arbete. Med tillhörande undertexter fungerar visionen som en ledstjärna. Den uttrycker hur kyrkan i Lunds stift vill vara och uppfattas. Visionen ska förverkligas genom de prioriteringar och mål, som framgår av budgettexten och det är framförallt detta som belyses i verksamhetsplanen. Prioriteringarna accentueras av det som biskopen pekar på som angeläget i sitt herdabrev Kallad till kärlek. För Lunds stift innebär det att stiftet ska främja en fördjupning av vår tro och vår förståelse av vem Gud är och vad Gud gör mitt ibland oss för att kyrkan ska kunna vara tydlig i samhället. Stiftet ska bidra till att vi är en kyrka som är aktiv i samhället på olika sätt och visar på en väg från ord till handling. Stiftet ska genom främjande och tillsyn verka för fungerande församlingar/pastorat med ett utvecklat ledarskap för att kyrkan som organisation ska kunna blomstra. I allt vi gör är kommunikation en bärande tanke.

PRIORITERINGAR

Lunds stifts prioriteringar är de områden som Lunds stift ser som särskilt viktiga att fokusera på för att gå i rätt riktning. Med prioriteringar menas fokusområden där resurser tilldelas i form av kompetens, tid, pengar och personal i syfte att nå Lunds stifts mål under mandatperioden. Samtliga prioriteringar ska präglas av visionens förhållningssätt när det gäller människovärde, hållbarhet och kommunikation.

Lunds stifts visionstext säger om människovärdet, med en hänvisning till Lukasevangeliets 10 kapitel vers 27 (med parallellställen): ”Vi utmanas av både rikedom och nöd, i och omkring oss, och av budet att älska Gud och vår nästa som oss själva.”

Hållbarhetsarbetet inbegriper såväl ekologi och ekonomi som sociala och andliga frågor. Därför ingår hållbarhetsarbete i samtliga delar av verksamhetsplanen. Lunds stifts visionsbön lyfter hållbarhetens andliga grund: Gud, du kallar oss ständigt till liv och förnyelse. Du ger oss skapande ansvar och låter oss bottna i nåd.

Lunds stifts visionstext citerar 1 Petrusbrevets 3 kapitel, vers 15-16: ”Var alltid beredda att svara var och en som kräver besked om ert hopp. Gör det ödmjukt och respektfullt i medvetande om er goda sak.” Detta ska prägla Lunds stifts kommunikation.

LUNDS STIFT HAR FYRA PRIORITERINGAR I SITT MÅLARBETE

PRIORITERING MISSION – att utveckla missionerande församlingsstrategier kring gudstjänst och kyrkliga handlingar, undervisning och lärjungaskap, ideellt engagemang, rekrytering till kyrklig tjänst med hjälp av kunskap och analys. En missionerande församlingsstrategi inkluderar också dem som tillhör men inte fullt ut delar kyrkans liv.

PRIORITERING NÄRVARO I SAMHÄLLET – en kyrka som är aktiv i samhället och visar vägen. Närvaron är en följd av att vi är kallade till kärlek. Det ska ske genom samverkan med andra organisationer, kunskap och analys samt diakonala strategier. Områden där Lunds stift får externa resurser ska utvecklas, till exempel migration och integration samt social ekonomi.

PRIORITERING LEDARSKAP – fungerande församlingar/pastorat med ett utvecklat ledarskap. Ledarskapet omfattar alla nivåer och syftar till att kyrkan ska blomstra. Berörda är kyrkoherdar och andra anställda med ledaruppdrag, ideella samt förtroendevalda, med hjälp av kunskap och analys.

PRIORITERING SAMVERKAN – att möjliggöra för kyrkan att vara kyrka lokalt. Samverkan innebär att församlingarna/pastoraten kan lägga en större del av sina resurser på den grundläggande uppgiften. Detta ska ske genom administrativ samverkan, samverkan kring fastigheter och mellan församlingar/pastoratar inom övriga områden, med hjälp av kunskap och analys.

ÖVRIGA VERKSAMHETSOMRÅDEN

Utöver dessa fokusområden främjar Lunds stift internationellt arbete och bistår med främjande och tillsyn i juridiska frågor och organisationsfrågor. Stiftskansliet bereder som biskopens kansli visitationer och annat som ingår i biskopens uppdrag. Kansliet främjar också Lunds stifts kommunikationsarbete. Vid stiftskansliet sker också förvaltningen av Lunds stifts prästlönetillgångar.

MÅL PÅ OLIKA NIVÅER

Lunds stifts mål anges i verksamhetsplanen och är milstolpar på väg i rätt riktning. Målen befinner sig på tre olika nivåer:

- Övergripande mål som anger färdriktningen och vilken förändring som ska ske på lång sikt i kyrkan och för dess medlemmar till följd av prioriteringarna. Dessa målsättningar påverkas av annat än Lunds stifts arbete, till exempel av förändringar i omvärlden.
- Syfte anger de mål som gäller för prioriteringarna under mandatperioden 2018–2021. Inom denna tidsram ska Lunds stift med tillsatta resurser (personal, tid och budget) nå målen med hjälp av delmål.

Verksamhetsberättelse 2019

- Delmål ska uppnås på kort sikt, i detta fall ett budgetår och vara ett resultat av de aktiviteter som genomförs inom ramen för budgetens verksamhetsplan. Måluppfyllelsen för dessa delmål ska utvärderas.

HUR PENGARNA ANVÄNDS 2019 KOPPLAT TILL PRIORITERINGAR OCH MÅL

Stiftsstyrelsens beslut och prioriteringar utifrån stiftets uppdrag uttrycks i budgeten som för 2019 i sin helhet uppgår till 125,5 miljoner kronor. En stor del av budgeten omsluter löpande åtaganden och verksamhetskostnader. 2019 års budget bygger på en samlad bedömning av vilka behov församlingarna/pastoratenarna i Lunds stift har under de kommande åren.

VERKSAMHETSPLAN FÖR 2019

I stiftskansliets verksamhetsplan och budget för verksamhetsåret 2019 finns tydliga delmål som utgår ifrån fastställda prioriteringar för mandatperioden. Delmålen ska uppnås på kort sikt, i detta fall för budgetåret 2019, och vara ett resultat av de aktiviteter som genomförs inom ramen för budgetens verksamhetsplan. Måluppfyllelsen för dessa delmål ska utvärderas. Härmed redovisas delmålens resultat för 2019.

SAMMANFATTNING AV MÅL OCH RESULTAT FÖR VERKSAMHETSÅRET 2019

Måluppfyllelsen i verksamhetsplanen är mycket hög i förhållande till de genomförda uppdrag och aktiviteter som delmålen innehåller. Detta är en bra grund för det fortsatta utvecklingsarbete som krävs för att nå målen i prioriteringarna för resten av mandatperioden.

MISSION

Mål och resultat

Mission är en av grundpelarna i kyrkans identitet. Att vara en missionerande kyrka är att vittna och verka i världen. Kyrkans uttryck växlar med tiden. Samtidsfrågor och tidsbundna situationer möter på så sätt ett budskap som är buret av kontinuitet över tid. Kyrkans förkunnelse om korset, nåden, försoningen och att livet är en möjlighet som växer i gemenskap med andra är det budskap kyrkan vill kommunicera. Kyrkan lever på så sätt både av det liv hon får ta emot och ge vidare.

Vår tid är präglad av individualism, snabba förändringar, distansering till språk och gemensamma referensramar. Lunds stift har beslutat att under mandatperioden 2018-2021 prioritera arbetet med mission genom strategier som syftar till att utveckla arbetet med gudstjänst och kyrkliga handlingar, undervisning och lärjungaskap, ideellt engagemang och rekrytering till kyrklig tjänst. Det övergripande målet är att fler människor ska komma till tro på Jesus Kristus och att Svenska kyrkans församlingar/pastorat i Lunds stift ska stärkas i sina uppdrag.

Syftet med dessa missionerande strategier är att inspirera till arbetssätt som möter en ny tid på nya sätt. Vi vet att de kyrkliga handlingarna dop, konfirmation, vigsel och begravning tillsammans med gudstjänster är de områden där vi möter allra flest medlemmar. Att arbeta med mission kräver både ett arbete med bredd och djup. En särskild utmaning är också att inkludera dem som tillhör, men inte fullt ut delar kyrkans liv. Vi ska därför i lärjungarnas efterföljd uppmuntra till möten på nya arenor.

Arbetet med mission handlar om att i samtal och metoder främja församlingarnas/pastoratens arbete så vi bidrar till en reflekterande kyrka som vilar i en god missionsförståelse. Vi ska även utifrån ett hållbarhetsperspektiv bidra till ett strategiskt och operativt arbete kring gudstjänst och kyrkliga handlingar, undervisning och lärjungaskap, idealitet och rekrytering.

Verksamhetsberättelse 2019

Delmål Mission

· *Under 2019 genomföra en speciell satsning som stödjer nätverk, ombud och grupper med information och kunskap*

Delmålet är delvis uppfyllt. Under november 2019 genomfördes fem tematräffar i stiftet med fokus mot internationella grupper och ombud. De fem träffarna samlade 65 deltagare. Vid två tillfällen under året utbildades samordnare och engagerade i hur det nya namnet på Svenska kyrkans internationella arbete, ACT- Svenska kyrkan, kan kommuniceras i församlingarna/pastoraten. Genom ett tjänsteköpsavtal mellan Lunds stift och Sensus studieförbund tillfördes Lunds stift förstärkt kapacitet på 50 procent under 2020. Se vidare under rubriken Mål under internationellt arbete.

· *Genomföra 20 informationsträffar i församlingar/pastorat och kontrakt*

Delmålet är uppfyllt. Besök med föredrag om LUI stiftet, NED Tanzania samt ACT Svenska kyrkan har genomförts i 23 församlingar, ytterligare tio träffar har genomförts vid möten på kontrakts- och stiftsnivå.

Delmål Mission och kommunikation

· *Utveckla ett teamorienterat arbetssätt där pedagogik, teologi och kommunikation vävs samman och där uppdraget är att samverka, inspirera och tillföra ny kunskap till stiftets församlingar/pastorat*

Delmålet är uppfyllt. I den serie inspirationsdagar som under 2019 gått under namnet, Att gå ut, att nå ut, att stå ut – En dag om mission i vår tid, har stiftskansliet arbetat med ett teamorienterat arbetssätt. Samverkan har skett utifrån olika yrkeskompetenser, pedagogik, teologi och kommunikation.

· *Genomföra tolv workshops i stiftet som skapar ny kunskap och inspiration*

Delmålet är delvis uppfyllt. I allt har nio workshops genomförts i stiftets kontrakt på temat Att gå ut, att nå ut, att stå ut – En dag om mission i vår tid. Detta har breddat och fördjupat förståelsen för begreppet mission och fördjupat samtalen om Svenska kyrkans identitet i samtiden.

Delmål Gudstjänst och kyrkliga handlingar

· *Bistå med analys och kunskap genom församlingsbesök och uppdateringar i stiftets nyhetsbrev om gudstjänstformer och ramar*

Delmålet är uppfyllt. Församlingar/pastorat som har kontaktat stiftskansliet i gudstjänstfrågor har fått stöd och hjälp. Inför Askonsdagen spelades en informationsfilm in om vad Askonsdagen är och hur man går till väga med själva askan. Vid TV-inspelningen i Höllvikens kyrka av dansmässan ”Din ljusa skugga” fick församlingen stöd. Samverkan skedde med Lunds stifts kyrkospel inför uppsättningen sommaren 2019.

- *Genomföra sex utbildningsdagar där gudstjänsten och de kyrkliga handlingarna är i fokus*

Delmålet är delvis uppfyllt. Det har under 2019 genomförts två dopkurser för arbetslag, den första i Lunds stift och den andra som ett utbyte med Västerås stift. Vid två tillfällen genomfördes församlingsbesök med utbildning för kyrkvärdar. En kursdag om liturgiskt ledarskap för kyrkoherdar inom ramen för ledarskapsprogrammet ställdes in.

Delmål Undervisning och lärande

- *Fördjupa arbetet med barn och andlighet genom två utbildningsdagar*

Delmålet är uppfyllt. I augusti genomfördes konferensen ”Barn och andlighet” på Stiftsgården Åkersberg med 200 församlingsmedarbetare. I oktober genomfördes en tredagars grundutbildning i metoden ”Godly play” med 14 deltagare på Jämshögs folkhögskola.

- *Utveckla arbetet med den andliga fördjupningen i Lunds stift genom nätverk för vägledning, själavård och pilgrimsarbete*

Delmålet är uppfyllt. Nätverket för andlig fördjupning i Lunds stift med fokus bön, reträtt och andlig vägledning startade 2019. Två träffar har genomförts under hösten med 60 anställda och ideella. Som en del i arbetet har fyra reträtter med personlig vägledning genomförts på Killans bönegård liksom en tvåveckors kurs i andlig vägledning för åtta deltagare under två veckor. Under våren 2019 uppmärksammades att Lunds stifts Själavårdscentrum har funnits i 25 år. Genom att inbjuda stiftets medarbetare till tre frukostseminarier kring själavård utvecklades nätverk och mötesplatser för att utbyta erfarenheter kring församlingarnas själavårdande arbete. I allt deltog 96 personer.

- *Vidareutveckla det ideella arbetet bland döva och hörselskadade i fyra av stiftets församlingar/pastorat*

Delmålet är delvis uppfyllt. Lunds stift har nu i triangeln Malmö–Helsingborg–Kristianstad en till två församlingar i varje område som är involverade i det teckenspråkiga arbetet. Stiftskansliet har främjat en stiftsövergripande referensgrupp för döva som arbetar med arrangemang och inlägg på Facebook. Den ideella delen av delmålet har varit svårare att uppnå på församlingsnivå.

- *Arbeta med utveckling av nya förutsättningar för församlingarna att bedriva sitt konfirmationsarbete*

Delmålet är uppfyllt. Projektet ”Konfirmation på nya arenor 2018–2020” samlades 2019 vid ett tillfälle för delande och inspiration. 46 personer från 24 församlingar deltog. Projektet har även gjort en studieresa till Hamburg för att se hur kyrka och samhälle arbetar på nya arenor. Resan hade 32 deltagare från 17 församlingar. Under 2020 utvärderas och avslutas projektet.

Verksamhetsberättelse 2019

· *Själavårdscentrum (SVC) ska arrangera två fördjupningsdagar i själavård*
Delmålet är uppfyllt. Själavårdscentrum har under 2019 arrangerat två fördjupningsdagar i själavård för studentprästerna i Lund. Studentprästerna rustades i deras identitet som själavårdare och gavs vidgad kunskap i perspektivfältet mellan själavårdens tradition, försoningsmetoder och psykologisk kunskap.

Delmål för ideellt engagemang

· *Genomföra fyra arbetslagsutbildningar kring ideellt arbete i samarbete med församlingens kyrkoherde och i samverkan med Sensus studieförbund*
Delmålet är uppfyllt. Under 2019 har Husie, Källstorp, Höllviken samt Raus församlingar genomgått en lokal arbetslagsutbildning i idealitet. Hjärnarps församling påbörjade processen 2018 och avslutade 2019. Uppdragen har skett på önskemål av kyrkoherden i samverkan med Sensus studieförbund.

· *Inspirera och uppmuntra församlingar så att personer från fyra församlingar deltar i utbildningen ”Att leda ideella”*
Delmålet är delvis uppfyllt. Kursen ”Att leda ideella 2019” nystartades inte på Helsjöns folkhögskola. Detta på grund av för få anmälda. Under året avslutades den föregående utbildningen med start 2018 där representanter från fem församlingar i Lunds stift deltog. Från 2020 byter kursen namn och inriktning. Den kommer då att erbjudas under titeln: ”Att vara kyrka, en processutbildning om idealitet, identitet och medarbetarskap.

· *Församlingarnas samverkan med idrottsrörelsen som en manifestation av kyrkans närvaro i samhället ska främjas, särskilt vid större event som SM-veckan, som 2019 är förlagd till Malmö*
Delmålet är uppfyllt. Under SM-veckan i Malmö 2019 samverkade stiftskansliet med Malmö pastorat samt Sensus. Det genomfördes kaféverksamhet, delades ut vattenflaskor med Svenska kyrkans logga samt samtalades med besökande. Stiftets kommunikatör gjorde också flertalet intervjuer som sedan spridits på olika platser på nätet.

· *Ungdomsrådet ska vid tre tillfällen samlas som referensgrupp för att få ungdomars perspektiv på samhälls- och kyrkliga frågor*
Delmålet är delvis uppfyllt. Biskopens ungdomsråd har träffats två gånger under våren 2019. Ämnen har varit artificiell intelligens (AI) och bön. Idén har varit att genom ett lyssnande erfara hur ungdomar tänker i frågor som rör, kyrka, tro och samhälle. Kunskapen är viktig för såväl biskopens som kansliets arbete.

· *Lunds stift ska verka för att öka antalet anställda i stiftet som engagerar sig i Svenska Kyrkans Unga i Lunds stifts (SKUL) arbete, lokalt och på stiftsnivå*
Delmålet är delvis uppfyllt. Engagemanget på stiftsnivå har visat sig i att SKUL nu har en uppbyggd kontakt med de medarbetare som jobbar med rekrytering, migration, internationellt arbete och ungdoms- och konfirmandfrågor. Sedan tidigare

har det också funnits ett utvecklat samarbete kring ledarutbildningar.

Under 2019 hade även SKUL en 50 procents tjänst som rörelseinnovatör till sitt förfogande för att öka kontaktytorna gentemot församlingarna i Lunds stift.

Delmål för rekrytering till kyrklig tjänst

· *Öka antalet sökande som söker till kyrklig profilutbildning i Lunds stift*
Delmålet är uppfyllt. Under 2019 anordnades tre antagningskonferenser för präster och diakoner med 30 deltagare. För församlingspedagoger och kyrkomusiker har det varit en liten men ökande förfrågan kring att utbilda sig. Proaktiva åtgärder för att öka antalet sökande till samtliga profilutbildningar görs under 2020.

· *Specifikt befrämja rekryterande arbete som ökar antalet kyrkomusiker och församlingspedagoger*
Delmålet är uppfyllt. Lunds stift har från hösten 2019 delfinansierat en kyrkomusikalisk högskoleförberedande kurs på Sundsgårdens folkhögskola. Lunds stift har även gett ett ekonomiskt bidrag till kantorsutbildningen vid Musikhögskolan i Malmö på 0,4 tkr. Lunds stift har även instiftat ett musikstipendium. Två rekryterande nätverk har bedrivits: ett orgelpedagogiskt och ett barnkörnätverk.

Delmålet är uppfyllt. Antalet församlingspedagoger är högt vid Svenska kyrkans utbildningsinstitut (SKUI), dock finns det ingen helfartsutbildning 2019-2020 Besöken vid SKUL:s årsmöte där många unga möts är i förlängningen en viktig plats för rekrytering. Rekryteringsfrågan lyfts kontinuerligt vid samlingar för församlingspedagoger, särskilt vid kontraktssamlingar.

NÄRVARO I SAMHÄLLET

Mål och resultat

Det övergripande målet är att människor via Gud kallas till kärlek och tjänst för sina medmänniskor och skapelsen. Biskop Johan Tyrbergs valspråk, jordens salt, ska ses som en ambition att kyrkan ska finnas med som en naturlig del i samhället. Det handlar om allt från att frimodigt berätta om den Gud vi tror på och som har en vilja som berör alla människor, till att verka för diakoni och delaktighet i samhällsbygget. Vi tror att människan har en unik plats, given i skapelsen till Guds avbild. Därför har alla människor samma människovärde. Denna syn påverkar vår syn på samhällsbygget och allas rätt att få veta sitt värde.

Syftet är att kyrkan i Lunds stift är aktiv i samhället och visar vägen. Lunds stift har etablerat sig i flera offentliga sammanhang där kyrkans diakonala arbete och insatser efterfrågas. Här är människovärdet och hållbarhetsperspektivet viktigt. En kyrka som är närvarande i samhället tar sin utgångspunkt i evangeliet och försöker i varje tid möta livets och världens utmaningar.

Kyrkans diakoni handlar i huvudsak om att skapa goda strukturer och en känsla av sammanhang och tillhörighet i de lokala församlingarna. Varje människa ska ses som en resurs, utsatta ska ges stöd, och diakonin ska bäras av en vision om att alla har en plats och kan bidra i kyrka och samhälle. Lunds stift har sedan

Verksamhetsberättelse 2019

2016 bildat Supportteamet Migration (SMIL), vars uppgift är att i samverkan med andra organisationer och myndigheter och i dialog med nyanlända främja församlingarnas arbete med asylsökande och flyktingar, så att arbetet är i fas med utvecklingen i samhället. Församlingarna ska få en ökad kompetens och hållbarhet i sitt arbete, så att församlingarna kan rustas för att bygga broar i samhälle, kyrka och mellan människor. Syftet är att vitalisera församlingens liv och att bidra till meningsskapande och det gemensamma goda. Målet är en kyrka för alla.

Svenska kyrkan i Lunds stift har en roll och uppgift i den sociala ekonomin, bland annat genom projektet ”Arbetsinriktad rehabilitering” som möjliggör för församlingar att involvera människor som behöver sysselsättning. Många människor med funktionsnedsättningar har svårt att komma in på arbetsmarknaden. Många har en lång väg att gå innan man kommer så långt att man kan söka arbete. I Lunds stift har man börjat utveckla verksamhet med arbetsinriktad rehabilitering som genomförs i ett projekt som finansieras av Europeiska Socialfonden. ESF-projektet benämns ”Arbetsrinriktad rehabilitering”. Projektet ska verka för att stärka kvaliteten i de metoder man använder med speciell fokus på de människors behov som har funktionsnedsättningar.

För att detta arbete ska vara långsiktigt hållbart och ha god kvalitet behöver man vidareutveckla strukturer för samverkan med offentlig och idéburen sektor samt näringslivet. För båda dessa ändamål finns tydliga delmål och en finansiering via externa medel. Supportteamet Migration och projektledningen för ESF-projektet utför sina uppdrag genom samverkan med varandra bland annat genom att gemensamt använda de personalresurser och den kompetens som finns i de båda teamen. Detta för att möta de behov som finns hos de individer och grupper som teamen finns till för.

Delmål närvaro i samhället

- *Främja församlingarnas arbete genom utbildningssatsningar och separata nätverksbygganden kring diakonala frågor*

Delmålet är uppfyllt. Arbetet med diakonala nätverk har fortskridit. Ett uppsamlingsmöte genomfördes i september 2019 då nätverken gicks igenom och reviderades. Idag finns det tolv nätverk varav sex har haft regelbundna träffar sedan bildandet. Ett har inte samlat några deltagare alls och kommer att gå upp i en annan nätverksgrupp. En ny träff för utvärdering och aktualisering av nätverken kommer att ske hösten 2020.

SUPPORTTEAMET MIGRATION (SMIL)

Supportteamet Migration (SMIL) ska verka för en integrering av arbetet med asylsökande och flyktingar i församlingens liv genom att:

Delmål

- *Stödja församlingarnas/pastoratens arbete att möta asylsökande och flyktingars behov. Ekonomiska bidrag ges i huvudsak till sådan långsiktig verksamhet som syftar till att bygga relationer i mellanmänskliga möten, rådgivning och sammanhang där meningsfullhet växer.*
- *Främja öppenhet och medmänsklighet genom att stödja och kompetensutveckla arbetet mot främlingsfientlighet och rasism*
- *Erbjuda kompetensutveckling med inriktning på integration, psykosocialt stöd, kulturkompetens och konversionsfrågor*
- *I dialog med myndigheter och andra organisationer visa på värdet av Svenska kyrkans religiösa kapital vid integrationen av asylsökande och flyktingar*

Delmålet är uppfyllt. Regelbunden samverkan har pågått kontinuerligt genom dialog med bland annat Röda Korset, Rädda Barnen, Individuell Människohjälp, Skåne stadsmission, Länsstyrelsen, Migrationsverket och Gränspolisen.

För att öka församlingarnas/pastoratens kompetens och för att deras arbete ska bli hållbart har de erbjudits juridisk rådgivning, utbildningar och psykosocialt stöd.

Den juridiska rådgivningen har erbjudits genom avtal med Asylrättscentrum och Skåne Stadsmission. Asylrättscentrum har också erbjudit tre utbildningsdagar på plats i stiftet.

SMIL har erbjudit Traumastödsutbildning i samarbete med Vårsta diakoni, utbildningsdagar med Expo i frågor kring tolerans och antirasism och cirkelledarutbildningar för nya brobyggare i samarbete med Sensus studieförbund. SMIL har även medverkat vid Unga med uppdrag och på SKUI, Svenska kyrkans utbildningsinstitut

Det psykosociala stödet har främst förmedlats genom utbildningar. Utöver detta har ett antal grupper av anställda och ideella fått stöd, dels i form av handledning/samtal och dels i föreläsningsform.

Församlingarna/pastoraten har också under året kunnat ansöka om extra medel till sitt arbete med asylsökande och flyktingar tack vare medel från kyrkostyrelsen. 2019 var fjärde året som de fick den möjligheten. Kriterierna för att få medel är bland annat att bedriva ett hållbart och långsiktigt arbete. Dessutom kunde församlingarna för andra året i rad söka statliga medel för insatser mot hemlöshet bland unga vuxna. Pengarna gick till att ge bidrag till privata fadderhem.

Flyktingarbetet har påverkats av politiska beslut som har ett direkt genomslag i församlingarnas/pastoratens diakonala arbete då utsattheten bland asylsökande och flyktingar är mycket stort. SMIL:s arbete har varit i fas med den utveckling som skett i samhället i dessa frågor. Uppdraget har inneburit att möta de förändringar som skett över tid och ge stöd till församlingarna/pastoraten med exempelvis åldersuppskrivna unga vuxna, behovet av fler brobyggare, psykosocialt stöd och

Verksamhetsberättelse 2019

konvertitfrågan som ökat. SMIL har genom många besök i församlingar och pastorat och telefonkontakter gett stöd och även praktisk hjälp då det gäller kultur- och språkkompetens. Arbetet har under året ändrat karaktär i takt med att situationen har förändrats för församlingarna och människor på flykt.

Flyktingarbetet och arbetet med arbetsträning för dem som befinner sig allra längst bort från arbetsmarknaden – som sker genom ESF-projektet nätverk i Lunds stift närmar sig varandra från att tidigare ha varit två separata områden. Detta för att många nyanlända kommer in i etableringsfasen och arbetsträna i församlingar där behovet av språk och kulturkompetens är mycket stort. Integrationen har blivit en viktig fråga.

Arbetet med konvertiter har ökat. Under 2019 har SMIL även detta år tagit ett samlat grepp från stiftets sida då det gäller att stötta ute i församlingarna. Dessutom har tre fullbokade läger ägt rum på Stiftsgården Åkersberg. Ett av lägren var ett familjeläger. Regelbundna återträffar för de som varit med på något av dessa läger har fortsatt 2019.

Arbetet med att utbilda och inspirera nya brobyggare görs i samarbete med Sensus studieförbund. Brobyggarnas uppgift är att fungera som hjälpledare i församlingarnas diakonala integrationsarbete, till exempel genom att agera som kultur- och språkstöd i församlingens integrationsarbete och stödja den församlingsanställda i relation till nyanlända.

Ytterligare ett uppdrag är att utveckla och ta del av referensgruppens synpunkter och erfarenheter av Lunds stifts arbete med människor på flykt och nyanlända. Den består av cirka 35 kvinnor och män med egen erfarenhet av att vara på flykt. De kommer från flera olika länder. Syftet är att de ska delge erfarenheter och vara bollplank åt SMIL i aktuella frågor. Genom att lyssna på dem som det berör så kan SMIL i högre grad stödja och främja församlingarnas arbete med människor på flykt. Deltagare från referensgruppen har även bidragit till att påverka politiskt genom ett dialogmöte med politiker i Stockholm.

SMIL vill också verka för en ökad mångfald i Lunds stift. Med referensgruppen och brobyggarna berikas stiftsarbetet ytterligare med människor från olika kulturell och socioekonomisk bakgrund.

Hösten 2019 gjordes en utvärdering av stödet till församlingar som SMIL kunnat erbjuda eftersom man höll på att avveckla gruppen. Plötsligt beviljades nya medel. Beslut om detta kom i december vilket gör att arbetet kan fortsätta i minskad form även under 2020.

ESF-PROJEKT (EUROPEISKA SOCIALFONDEN)

Projekt Arbetsinriktad rehabilitering startade sin genomförandefas den 1 oktober 2018. Projektet pågår till den 31 januari 2021. Projektets fokus är kvalitetsutveckling av arbetsmetoder, samverkansformer och arbete med jämställdhet. Uppdraget ska genomföras enligt de mål som finns i den separata projektplanen där det tydligt framgår vilka insatser och aktiviteter som ska genomföras under projekttiden.

Särskilt fokus ska läggas på följande mål:

- *Hållbara metoder för arbetsinriktad rehabilitering för målgruppen människor med funktionsnedsättningar har etablerats och utvecklats i Lunds stifts församlingar och diakonala institutioner*
- *Hållbara samverkansformer internt i Svenska kyrkan, med offentlig sektor, organisationer i civilsamhället samt näringslivet har utvecklats som främjar ett långsiktigt hållbart arbete med arbetsinriktad rehabilitering för målgruppen människor med olika former av funktionsnedsättning*
- *Jämställdhetsperspektivet har varit och är en integrerad del i projektets verksamhet och rustat kvinnor och män att motverka de tendenser som är ett hinder på vägen mot arbete och studier*
- *Uppdraget genomförs i samverkan med Supportteamet Migration*

Kvantitativa resultat av målen (redovisningen sker utifrån ESF riktlinjer för uppföljning och resultat)

Hållbara metoder

Den lokala verksamheten har genomförts i sju församlingar samt i en förening (Allt Möjligt-verkstaden i Broby). Verksamheten har i genomsnitt haft mellan 80-90 deltagare.

Hållbar samverkan

Samverkan har inom ramen för Svenska kyrkan skett genom kyrkokansliets projekt ”Mer än jobb”, med de stift som är engagerade i samverkan på riksnivå, på stiftsnivå har projektet deltagit i diverse möten. Ett nära samarbete har skett med Supportteamet migration.

Samverkan har skett med följande myndigheter: Arbetsförmedlingen (AF), Försäkringskassan (FK), kommuner och sjukvården. Det finns även ett utbyte inom ramen för södra regionen av Europeiska Socialfonden.

Samverkan har skett med följande idéburna organisationer: European Anti Poverty Network (EAPN) samt nätverkets medlemsorganisationer. Antalet möten och aktiviteter i EAPN Skåne har ökat under året. Lunds stift är medlem i EAPN Skåne.

Jämställdhet

Det har endast förekommit få specifika aktiviteter i detta delmål. Arbetet med jämställdhet har varit en del av det ordinarie projektarbetet.

Kvalitativa resultat

Hållbara metoder

Arbetet har under året alltmer förankrats i församlingarnas verksamhet. Arbetsmetoder har fortsatt att utvecklas i samverkan framförallt med deltagarna i projektet. Anpassningen till deltagares förutsättningar har gjorts. Detta gäller kanske särskilt för de flyktingar som deltar i projektet. De kulturella förutsättningarna

Verksamhetsberättelse 2019

och flyktingarnas ofta mycket pressande livssituation kräver detta. Ett exempel är språkträning. Många har svårt med språket trots att de deltar eller har deltagit i SFI. Kvinnor har ofta inte erfarenhet av arbete utanför hemmet. Det är en utmaning att skapa en insikt hos männen vad som krävs på svensk arbetsmarknad. Inom projektet har fortsatt metodutvecklingsarbetet. Det är också en utmaning att hitta rätt arbetsmetoder för de människor som har allra störst hälsoproblem. Här har man under året samlat erfarenheter och utvecklat arbetsmetoderna.

Samverkan inom Svenska kyrkan

Inom Svenska kyrkan har ett material tagits fram av kyrkokansliet. Alla stift som är med i samordningsgruppen har varit engagerade i detta. ”Blomman” skall kunna användas av alla som är intresserade av att arbeta med arbetslivsinriktad rehabilitering. Materialet riktar sig till församlingar och samverkanspartner i offentlig samt idéburen sektor. I mötena på nationell nivå har möjligheter funnits att utbyta erfarenheter och lära av varandra. Gemensamma handledarutbildningar har ägt rum. På två av dessa har projektets handledare från församlingarna och föreningar deltagit. En viktig fråga på dessa utbildningar var hur man bemöter deltagare med funktionsvariationer.

I kyrkan har samverkan framförallt funnits mellan dem som deltar i projektet. På regelbundna nätverksmöten har det alltid funnits en tematisk utbildningsdel. Genom att nätverksmötena var it-förlagda på olika platser har man lärt känna de lokala projektförhållandena. Man har lärt mycket av varandra. Viktigt har varit samverkan med stiftets flyktingarbete. Stiftets brobyggare har regelbundet kunnat hjälpa till i projektarbetet vid behov.

Intressant är att ett flertal deltagare har anställts på lokal nivå. De är fler än man räknat med. En viktig faktor är att man genom projektet lärt känna varandra (församlingens arbetslag och deltagare). Ofta är det genom kontakter som man får jobb. Det gäller också inom kyrkan.

Samverkan med offentlig sektor

Genom förändringar i arbetsmarknadspolitiken har förutsättningarna för projektarbetet starkt förändrats. Det har rått en stor osäkerhet. En stor del av projektets deltagare har kommit via ”förstärkt samverkan”, ett samarbete mellan arbetsförmedlingen (AF) och försäkringskassan (FK). Denna rekryteringsmöjlighet bortföll helt under året. Bortsett från detta har det på vissa platser knappast märkts någon förändring i samverkan med AF. På andra har rekryteringen från AF i princip upphört. Projektet har under året påbörjat en omställningsprocess när det gäller samverkan. I framtiden blir det förmodligen kommunerna som blir den viktigaste samverkanspartnern. Den rådande osäkerheten bidrog till att beslut föreslås fattas av stiftsstyrelsen att söka ytterligare ett ESF-projekt för perioden 201001–220130. Man behöver mer tid för att etablera nya samverkansformer och kontakter. Mer tid behövs också för att hitta långsiktigt hållbar finansiering för verksamheten. Under slutet av året blev det alltmer tydligt att man inte vet så mycket om hur

det kommer att bli. Viktiga politiska beslut ligger i framtiden. Det som är känt är att nedskärningarna i arbetsförmedlingens ekonomi kommer att få negativa konsekvenser för samverkan.

Samverkan med idéburen sektor

Här har samverkan utvecklats. Det gäller till exempel med EAPN, European Anti Poverty Network, Skåne. Ett flertal nya idéburna organisationer är nu engagerade. Man deltog i slutet av året på dialogmötet med riksdagspolitiker. Ett regionalt dialogmöte planeras för 2020. Detta är en viktig kvalitativ utveckling, då man under projektet endast deltagit i dialogmöten på riks- och EU-nivå. Ett nära samarbete har under året också funnits med nätverksorganisationen för idéburen sektor på regional nivå. På lokal projektnivå har man samarbetat med en rad olika idéburna organisationer. Det gemensamma engagemanget har bidragit till ett närmande och att man lärt av varandra.

Samverkan med näringslivet

Detta är nog projektarbetets svagaste punkt. Här återstår mycket att göra. Ibland har man genom samverkan med kommunen kunnat ta tillvara på de kontakter som funnits där.

Jämställdhet

I projektplaneringen ingår en hel del aktiviteter som är tänkta att främja jämställdhet. Det kan vara arbetsbytardagar, att alla provar på olika sysselsättningar innan man bestämmer sig för vad man ska göra, införandet av samtalsträffar speciellt för flyktingkvinnor med mera. Den kvalitativt viktigaste faktorn är den starka fokusen på varje individs förutsättningar, intressen och behov man har i projektet. Detta främjar jämställdhet.

LEDARSKAP

Mål och resultat

Det övergripande målet är att skapa levande församlingar där organisationen främjar att människor i gemenskap kan möta Gud. Syftet är fungerande församlingar med ett utvecklat ledarskap. Ledarskap har varit ett prioriterat område under ett par mandatperioder. Under denna tid har olika former av främjande och stöd utarbetats. Det är angeläget att utbilda och fortbilda såväl anställda som ideella ledare inom stiftet. Stiftets utbildningar för unga ledare och ledare för ideella samt ledarskapet inom Svenska Kyrkans Unga för samman ideellt engagemang med ledarskap.

Delmål ledarskap

- *Programmet UGL (utveckling–grupp–ledare) ska brett erbjudas till församlingsanställda och förtroendevalda*

Delmålet är uppfyllt. 2019 har Lunds stiftskansli erbjudit två UGL-kurser.

Verksamhetsberättelse 2019

UGL-kurserna har gett deltagarna en värdefull kunskap och träning i hur det går att lösa gemensamma uppgifter med hänsyn till såväl grupp som individ. Utvärderingarna har gett kurserna mycket högt betyg. UGL kommer att erbjudas under 2020.

- *Under 2019 fortsätta utbildningen av stiftets förtroendevalda i samverkan mellan kyrkorådet och kyrkoherdar*

Delmålet är uppfyllt. Inom ramen för den grundläggande kyrkoherdeutbildningen har Lunds stift under 2019 erbjudit fyra seminariedagar kring, ekonomi, kommunikation och arbetsgivarfrågor som syftar till ett ökad samverkan mellan kyrkoherdar och förtroendevalda. Arbetet med arbetsgruppen på nationellt plan har fortsatt under 2019 där uppgiften har varit att ta fram material och koncept som stiften kan använda vid den nya mandatperioden. Arbetsgruppen arbetar också för att ge förslag till en enkel webbaserad grundutbildning för alla ordförande

- *SKUL (Svenska Kyrkans Unga i Lunds stift) ska i samverkan med stiftskansliet genomföra ledarutbildningar med syfte att stärka ungas ambassadörskap, lärjungaskap och ledarskap.*

Delmålet är uppfyllt. Stiftskansliet och SKUL har i samverkan erbjudit två olika ledarutbildningar där församlingarna kunnat anmäla sina unga ledare. Under året har ledarutbildningarna (steg 1 och steg 2) varit fulltecknade. Båda har haft ett väl utvecklat handledarskap. Dessutom har en fortbildningsresa till Kirchentag i Dortmund genomförts. Deltagare var ungdomar som gått färdigt steg 2.

- *Verka för att Lunds stift ska få fler platser för 2019 på den behörighetsgivande kyrkoherdeutbildningen. (Denna utbildning lämpar sig också för församlingsherdar)*

Delmålet är uppfyllt. Under 2019 beslöts på nationell nivå att en extra behörighetsgivande kyrkoherdeutbildning med start i september 2019 skulle genomföras. Där fick Lunds stift 15 deltagarplatser och kursen genomfördes på Stiftsgården Åkersberg.

- *Arbeta fram en mellanchefsutbildning som pilotkurs i samverkan med Göteborgs, Skara, Linköpings och Växjö stift där varje stift har fem deltagare*

Delmålet är delvis uppfyllt. Det finns ett stort behov av att utbilda arbetsledande funktioner i församling/pastorat då det blir fler arbetsledare/mellanchefer i församlingar som lagts samman. Målgruppen är blandad med arbetsledare ur olika kategorier (kanslichef, diakoner, kyrkogårdanställda och komministrar)
På utbildningen deltar 22 deltagare varav sex deltagare kommer från Lunds stift. Utbildningsperiod november 2019 till maj 2020.

- *Implementera nya undersökningsresultat från stiftet och riket i stort kring medlemmars syn på församlingen, för att ge en grund till framtida prioriteringar inom Svenska kyrkan*

Delmålet är inte uppfyllt. Arbetet med att följa upp undersökningsresultaten från Skanör-Falsterbo, Höllvikens och Höganäs församlingars enkätstudie har under

2019 fått vila. Det beror främst på att tjänsten kring organisationsutveckling varit vakant under 2019.

SAMVERKAN

Mål och resultat

Genom samverkan kan vi tillsammans använda våra resurser klokt och skapa ekonomiskt utrymme så att vår kyrka också i framtiden kan fullgöra sitt grundläggande uppdrag. Många församlingar/pastorat tycker att samverkan och ambitionen att effektivisera administrationen inom kyrkan är en prioriterad fråga.

Syftet med vårt utvecklingsarbete som sker i nära samarbete mellan stiften och kyrkokansliet och i nära relation med Lunds stifts församlingar/pastorat är, att inom de fem områdena som är gemensamt prioriterade, öka det strategiska arbetet och delaktigheten. De fem områdena är - IT, fastigheter, ekonomi och personal, ärende-diarier och dokumenthantering samt samverkande inköp.

- *Vid slutet av 2019 är 80 procent av stiftets församlingar/pastorat anslutna till Gemensamma IT-plattformen (GIP)*

Delmålet är delvis uppfyllt. Vid årets slut var 78 församlingar/pastorat (71 procent) införda men det finns avtal och planerade införande som tar fart under kvartal ett 2020 och fortsätter året ut. Vid årsskiftet kommer troligtvis cirka 90 procent av stiftets församlingar/pastorat att vara en del av Svenska kyrkans gemensamma IT-plattform (GIP).

- *Under 2019 ansluta fem församlingar/pastorat till Gemensam telefoniplattform (GTP) lösningen i Helsingborgs pastorat*

Delmålet är delvis uppfyllt. Under 2019 anslöts Kävlinge, Skivarp och Bjuvs församlingar till Gemensam Telefoni Plattform, GTP, i Helsingborgs pastorat. I januari 2020 ansluter sig Kågeröds församling. Helsingborgs pastorat för samtal med ytterligare sex församlingar som inte fattat beslut ännu. Stiftskansliet och Helsingborgs pastorat, deltar i Svenska kyrkan GTP nätverk.

Åtta församlingar i stiftet har tecknat avtal avseende Telia Touchpoint plus enligt Svenska kyrkans ramavtal, utan att ansluta sig till den gemensamma växellösningen.

- *Under 2019 genomföra ett projekt för att ordna och förteckna arkiv inför övergången till verksamhetsbaserad arkivredovisning*

Delmålet är delvis uppfyllt. Projektet innebär att en extra arkivarie har projektanställts från augusti 2019 och ett år framåt. Varje anmäld församling/pastorat får två besök och ska däremellan arbeta med arkivet. 47 enheter är anmälda till projektet och av dem fick 24 besök under 2019. Eftersom projektet fortsätter under 2020 är delmålet inte uppfyllt ännu men det fortlöper enligt plan.

- *Införa tio församlingar/pastorat i Svenska kyrkans gemensamma diarie- och dokumenthanteringssystem Public 360*

Delmålet är uppfyllt. 13 församlingar/pastorat blev införda i Public 360 under 2019 och i samband med detta fick några anställda från respektive enhet en

Verksamhetsberättelse 2019

heldagsutbildning i systemet. I och med att GADD, Gemensamt Administrativt Diarie- och Dokumenthanteringssystem projektet avslutades 2018 var 2019 första året som Public 360 öppnades upp för alla intresserade GIP-församlingar/pastorat.

- *Under året genomförs två utbildningar i entreprenadjuridik samt två utbildningar i arbetsmiljö*

Delmålet är delvis uppfyllt. Under 2019 genomfördes en utbildning i entreprenadjuridik. Denna utbildning har genomförts under ett antal år och är välbesökt och uppskattad. Utbildningsdagarna i arbetsrätt har inte genomförts på grund av tidsbrist.

- *Inventering görs av församlingarnas/pastoratens behov av och intresse för energieffektiviserade åtgärder*

Delmålet är inte uppfyllt. Ett visst arbete har utförts i några församlingar, där klimatsmarta uppvärmningskällor förordats. Vidare har rekommendationer lämnats till energibesparande åtgärder. Arbetet fortsätter inom ramen för Färdplan för klimatet.

- *Virket-metoden ska implementeras i fem församlingar*

Delmålet är uppfyllt. Lunds stifts metod för att bevara, använda och utveckla det kyrkliga kulturarvet, Virket, färdigställdes under 2019. Metoden implementerades i ett halvdussin församlingar/pastorat i stiftet och används på olika sätt för att diskutera och planera kyrkobyggnaders framtida, mångfunktionella och flexibla användning.

- *Hösten 2019 genomförs en Kulturarvsdag*

Delmålet är uppfyllt. Som ett led i förnyelsearbetet med fokus på det kyrkliga kulturarvet som samhällsresurs arrangerade regionala samrådsgruppen i samverkan med Gärsnäs församling en kulturarvsdag, den 6 september i Östra Tommarps kyrka. Dagen, som var öppen för allmänheten, innehöll rundvandring och visningar av kulturmiljöerna omkring kyrkan och en mängd föredrag med kultur- och kulturarvstema. Mer än 60 personer deltog.

- *Inom kyrkobyggnadspedagogiken och tillsammans med avdelning för församlingsutveckling inbjuda till två aktiviteter under 2019 riktade till församlingspedagoger*

I stället för att inbjuda församlingspedagoger till två aktiviteter anordnades i samarbete med stiftskansliets avdelning för församlingsutveckling konferensen Leitourgia i Malmö i november. De årliga konferenserna är ett nordiskt samarbete som samlar musiker, präster, pedagoger och kulturarvsspecialister. Konferensen i Malmö bjöd in även övriga intresserade personer från Lunds stift och blev inspiration för många av stiftets anställda som direkt och indirekt arbetar med bland annat kyrkorumspedagogik.

- *Under 2019 genomföra minst två konserter under konceptet Kyrkorock/Church Keys Sweden i underutnyttjade kyrkor i Lunds stift*

Delmålet är delvis uppfyllt. Under året genomfördes en konsert inom ramen för

Church Keys som är ett internationellt projekt för att öppna stängda kyrkor, erbjuda musik av hög kvalitet och ge intressanta artister speltillfällen. Den 7 september genomfördes arrangemanget i Ignaberga nya kyrka i Hässleholms församling. Fyra band och artister uppträdde i kyrkan som i stort sett var fullsatt, omkring 200 personer. Church Keys Sweden 2019–2020 genomförs i samverkan mellan stiftskansliet, Sensus studieförbund och Hässleholms församling.

- *Planera och genomföra Svenska kyrkans första Inköpskonferens tillsammans med Göteborg, Skara och Växjö stift den 21 maj 2019 i Göteborg, med många deltagare från stiftets församlingar/pastorat*

Delmålet är uppfyllt. Konferensen ”Värna Guds skapelse genom hållbar konsumtion”, Svenska kyrkans första inköpskonferens, genomfördes i Eriksbergshallen i Göteborg. Konferensen lockade 160 deltagare från 70 församlingar/pastorat och 40 ramavtalsleverantörer. Utvärderingen visade att över 91 procent av deltagarna var nöjda eller mycket nöjda med att inköpskonferensen gav inspiration och kunskap om hur vi tillsammans kan arbeta med hållbar konsumtion. 82 procent ansåg att de kommer ha nytta av innehållet de fick under dagen.

Som komplement till inköpskonferensen så genomfördes även under 2019 ett inköpsprojekt i Lunds stift som syftade till att församlingar/pastorat skulle få en bättre förståelse för sina inköp och hjälp till förändrat inköpsbeteende på lång sikt. Projektet innehöll två heldagsträffar och deltagande på inköpskonferensen. Sju församlingar/pastorat deltog.

- *Delta i ett gemensamt arbete för en klimatstrategi för Svenska kyrkans och utifrån den ta fram en handlingsplan för Lunds stifts arbete*

Delmålet är delvis uppfyllt. Under 2019 var arbetet med en klimatstrategi intensivt. Stiftskonsulenten för hållbar utveckling deltog i den nationella taktiska gruppen för klimat och bidrog med kunskap, förslag och åtgärder. Under hösten var klimatstrategin ute på remiss till stiftsstyrelser och egendomsnämnder och själva strategin, nuförtiden kallad Svenska kyrkans färdplan för klimatet antogs i december 2019 av kyrkostyrelsen. Under hösten fördes många samtal på stiftskansliet kring hur stiftskansliets kommande klimatarbete och befintlig stöd- och tillsynsverksamhet kan knytas samman för största nytta för församlingar och pastorat under 2020. Under hösten var också klimatsamverkan med avdelning för egendomsförvalting i fokus.

INTERNATIONELLT ARBETE

Mål och resultat

Lunds stift har ett internationellt utskott underställt stiftsstyrelsen. Det övergripande målet för utskottets arbete, liksom för stiftsadjunkten för internationella frågor och ekumenik, samt övriga stiftsmedarbetare som arbetar med internationella perspektiv, är att främja Lunds stift, som en del av kyrkans världsvida gemenskap.

Syftet är därigenom att verka för ett ökat internationellt engagemang i stiftet som helhet. Det internationella arbetet i Lunds stift ska vara en resurs i församlingarnas

Verksamhetsberättelse 2019

uppdrag, genom inspiration, genom en intensifierad kommunikation och ökad kunskap, samt genom att föra fram goda exempel.

Församlingarna ska stärkas i att vara ambassadörer för Action of Churches Together, ACT – Svenska kyrkan och främjas i möjligheten att ha utbyte med församlingar runt om i världen. Stiftets övergripande kontakter med kyrkor utanför landet ska förstärkas och utvecklas.

Delmål internationellt arbete

- *Genom ett utvecklat nätverksarbete främja ledarskapet och organiseringen av församlingarnas internationella arbete*

Delmålet är delvis uppfyllt. Under november arrangerades fem regionala samlingar i stiftet (Helsingborg, Malmö, Lund, Kristianstad och Karlskrona) med en genomgående inriktning på julinsamlingen och ett ytterligare tema som varierade mellan de olika platserna (flykting, Agenda 2030, Iglesia Filipina Independiente, IFI, Sydafrika). Två regionala samlingar för samordnare i Helsingborg och Malmö erbjöds under våren med fokus på införandet av det nya namnet ACT Svenska kyrkan.

- *Arrangera utbildning och inspiration inför de nationella insamlingskampanjerna, så att det blir ökad kännedom och ökat engagemang för Action of Churches Together ACT - Svenska kyrkan såsom en professionell biståndsorganisation*

Delmålet är uppfyllt. Två internationella stiftsgemensamma utbildnings- och inspirationsdagar anordnades under året: Fasteupptakt i Malmö med Else Berglund, enhetschef för det humanitära arbetet i Svenska kyrkan samt Höstmöte med Erik Lysén, internationell chef och Omar Haramy från Sabeel i Jerusalem.

- *Främja kontakterna med våra vänstift Evangelische Kirche in Mitteldeutschland (EKM), Luistiftet i Sydsudan samt verka för en vänstiftsöverenskommelse med North Eastern Diocese i ELCT, Tanzania och vår vänrelation med palestinska kristna, såsom en del av ett ömsesidigt lärande i en världsvid kyrka*

EKM: *Delmålet är uppfyllt.* Samarbetet fortsätter att breddas till allt fler arbetsområden utöver vänförsamlingskontakter. Kontakt sker nu mellan blivande kyrkoarbetare under utbildning, i pilgrimsarbetet, i kontakter mellan kvinno- och ungdomsrörelser samt i kyrkobyggnadsfrågor. Vid det årliga planeringsmötet, som 2019 ägde rum i Lunds stift, genomfördes en workshop med hjälp av Sensus studieförbund som gav deltagarna möjlighet att både se tillbaka men också sätta mål för framtiden. EKM har under året fått en ny biskop i Friedrich Kramer och kontraktsprost Per Svensson representerade stiftet vid installationsgudstjänsten den 7 september 2019 i Magdeburg.

LUI-STIFTET I SYDSUDAN: *Delmålet är uppfyllt.* En kontaktresa till Uganda genomfördes under året med biskop Johan Tyrberg, stiftsadjunkt Marie Körner och stiftsadjunkt Per Kristiansson. Där gavs det tillfälle till samtalmed både biskop Stephen Dokolo och besök i flyktinglägret Kiryandongo. Luinätverket i Lunds stift

har fortsatt sitt arbete under året. Ekonomiskt bistånd har givits till Luistiftets skolor samt till sjukhuset i Lui i samarbete med den italienska biståndsorganisationen CUAMM (Collegio Universitario Aspiranti Medici Missionari)

NED: North Eastern Diocese, Tanzania: *Delmålet är uppfyllt*. Vid en delegationsresa i februari under ledning av biskop Johan Tyrberg signerades ett tioårigt vänstiftsavtal mellan Lunds stift och NED. Ett arbete med att få församlingar i stiftet att engagera sig i egna vänförsamlingsrelationer har inletts. NED har fått ett ekonomiskt bidrag till sitt universitet SEKOMU och även ett personellt bidrag via seniorvolontärer.

PALESTINSKA KRISTNA: *Delmålet är uppfyllt*. Lunds stift genomförde i februari i samarbete med Pilgrimsvägen en pilgrimsvandring på Västbanken. Den ekumeniska böneveckan för fred i Palestina och Israel uppmärksammades med gudstjänster på olika håll i stiftet med Omar Haramy från Sabeel som internationellt gäst. Lunds stift sände komminister Karin Larsson som representant till Sabeel 1st International gathering i Jerusalem i december. Ekonomiskt stöd till organisationen Wiams sommarläger samt julaktiviteter för barn i Betlehem gavs under året.

- *Främja utbytesprogrammet Ung i den Världsvida kyrkan och Praktikant-programmet där unga människor sänds på en mission/ett uppdrag som vidgar både deras egen och deras församlingars syn på vad det innebär att vara del av den världsvida kyrkan*

UNG I DEN VÄRLDSVIDA KYRKAN: *Delmålet är uppfyllt*. Alicia Brodin, stipendiat under hösten 2018 genomförde under våren sina tio informationsuppdrag i stiftet samtidigt som två nya stipendiater, Lisa Hellmark och Teresia Loive, rekryterades och under hösten reste till i Bukoba respektive Karagwe stift i Tanzania. Under våren tog Lunds stift emot två internationella stipendiater ifrån Tanzania, Joas Johansen som var placerad i Bromölla-Ivetofta-Näsum pastorat och Justice Zacharia med placering i Kristianstad.

PRAKTIKANTPROGRAMMET: *Delmålet är uppfyllt*. Lunds stift fortsatte sitt praktikantprogram för unga vuxna tillsammans med NED med stöd av Lunds Missionssällskap. Två personer rekryterades: Albin Tveitan, Lund, för praktik på Irente Farm och Emma Svensson, Höganäs, för praktik på Irente School for Mentally Retarded and Autistic children. Programmet avlöpte planmässigt och båda praktikanterna trivdes och gjorde ett gott jobb.

PRÄSTDAGARNA väckte uppmärksamhet, detta då biskop Johan valt temat artificiell intelligens. När tekniken i rask takt utvecklas är det livsviktigt att föra samtal om etiken och det existentiella, anser biskop Johan, på bilden i samspråk med teologen Malcolm Brown.

Bland de många medverkande fanns bland andra robotarna Pepper och Nao samt regissören Harald Hamrell.

Foto: Maria Lundström

LUNDS STIFTS FÖRSTA KULTURARVSDAG hölls i Gärsnäs församling. Visningar, konstutställning och föredrag om allt från sägner till kyrkor som besöksmål var några av ingredienserna. En av föreläsarna var Mac Ruzic, verksamhetsutvecklare hos Sensus studieförbund inom området musik.

Foto: Maria Lundström

BISKOPSSTABEN

MÅL OCH RESULTAT

Biskopsstaben är en stödfunktion till biskopens utövande av sitt uppdrag gentemot stiftskansliet, församlingar/pastorat, samhälle och näringsliv. Stödet innebär bland annat administrativt stöd, strukturering och beredning av det inkommande uppdragsflödet, press/kommunikationsfrågor samt beredning av visitationer med mera.

Biskopen är stiftets främsta företrädare och ordförande i stiftsstyrelsen och domkapitlet. Biskopen ansvarar för ledning i stiftet och tillsyn över att kyrkoordningen följs. En biskop ska i enlighet med sina vigningslöften ”viga och visitera, uppsöka, rådslå, lyssna och besluta och i allt han gör styrka Guds folk i kallelsen att tyda tidens tecken”. Biskopen ansvarar också för att Guds ord förkunnas och att sakramenten förvaltas enligt kyrkans bekännelse och ordning. Biskopen, såsom stiftets ledare, ska enligt kyrkans ordning stödja och stimulera församlingarna i det grundläggande uppdraget. Vid biskopens sida för att främja evangeliets förkunnelse i stiftet och tyda tidens tecken finns kontraktsprostarna och ett stiftskansli i Lund. Biskopen ska värna om kyrkans enhet och hålla kontakt med övriga biskopar och andra kyrkor.

DELMÅL

· *Under 2019 kommer biskopen att genomföra två visitationer*

Delmålet är uppfyllt. Den 23-29 april genomfördes biskopsvisitation i Villands och Gärds kontrakt där Pia Wiktors är kontraktsprost. Under visitationen fanns följande programpunkter med: Medarbetardag för anställda och förtroendevalda, mässor och andakter, församlingsbesök i samtliga församlingar, studiebesök på Balsgård och på kyrkogårdsförvaltningen i Kristianstad, samtal med konfirmandarbetslagen, samtal med vaktmästare, samtal med präster och diakoner, samtal med pedagoger, samtal med präster och kyrkomusiker samt ett offentligt frukostmöte där biskopen föreläste om ”Fem historiska perspektiv på Jesus”. Visitationen avslutades med en festmässa i Ivetofta kyrka.

Den 15–20 oktober visiterade biskopen Skytts kontrakt där Iva-Katharina Kummer är kontraktsprost. Visitationen innehöll följande: Medarbetardag för anställda och förtroendevalda, mässor och andakter, församlingsbesök i samtliga församlingar, studiebesök hos Vellinge kommun och hos Trelleborgs Hamn AB, samtal med konfirmandarbetslagen, samtal med präster och diakoner samt ett offentligt föredrag av biskopen på temat ”Jesus på fem fingrar”. Visitationen avslutades med en festmässa i Vellinge kyrka.

KONTRAKTPROSTSVISITATIONER. Som en förberedelse till biskopsvisitationerna har kontraktsprostarna uppdraget att genomföra en visitation. Till sin hjälp har

Verksamhetsberättelse 2019

de medarbetare från stiftskansliet med administrativ-, diarie-, och arkiv-, samt kulturarvskompetens. Det förs protokoll från visitationerna som behandlas av domkapitlet. Våren 2019 genomfördes denna visitation i Skytts kontrakt.

· *Möta samtliga nytillträdda kyrkoherdar med deras kyrkorådsordförande*
Delmålet är uppfyllt. Alla nytillträdda kyrkoherdar fick ett personligt samtal med biskopen på hans tjänsterum. Biskopen bjöd också in kyrkoherdarna tillsammans med respektive, deras kyrkorådsordförande med respektive samt berörda kontraktsprostar och personal från stiftskansliet till middag i biskopshuset. Det blev 13 personliga samtal och tre middagar. Alla kyrkoherdar togs emot av biskopen genom kontraktsprostarna i gudstjänster i sina församlingar.

· *Genomföra Prästdagar kring artificiell intelligens och peka på vad denna utveckling innebär för människovärdet*
Delmålet är uppfyllt. Den tidigare Teologdagen bytte både namn till Prästdagar och upplägg från en heldag till lunch-lunch. Temat var ”Artificiell intelligens – vad är det och vad används det till?”. Föreläsare och andra medverkande var biskop Johan Tyrberg, Kalle Åström, professor i matematik vid Lunds universitet, Maria Hedlund, lektor i statsvetenskap vid Lunds universitet, Malcolm Brown, The Revd Dr, Director of Mission and Public Affairs, Church of England, författaren Kerstin Lundberg Hahn, unga läsare från Fäladsskolan i Lund tillsammans med sin lärare Christina Ulfsparre Robertsson, Maria Lundström, kommunikatör på Lunds stiftskansli, Harald Hamrell, regissör till bland annat tv-serien ”Äkta människor”, Vattenhallen, Science Center Lunds universitet, bandet Prästen och hans vänner samt Sara Wrige, präst och teknologie doktor. Prästdagarna uppmärksammades även utanför Svenska kyrkan och ledde bland annat till att biskopen blivit inbjuden att föreläsa om etiska aspekter på AI och vad det är att vara människa i flera externa sammanhang.

· *Vänstiftsavtal med North Eastern Diocese i Tanzania*
Delmålet är uppfyllt. I februari reste biskop och stiftsdirektor tillsammans med en delegation från stiftskansliet till det nordöstra stiftet i Tanzania, North Eastern Diocese of Tanzania, NED. Delegationen firade en gudstjänst i Mlalo och en gudstjänst i Nanyogie Maasai Congregation. Biskopen predikade vid båda gudstjänsterna och fick tillsammans med andra präster i delegationen döpa barn från massajbyn. Delegationen besökte bland annat också Sebastian Kolowa Memorial University – SEKOMU, Irente Children´s Home, Irente School for the Blind och Irente Rainbow School. Biskopar och stiftsdirektorer signerade ett vänstiftsavtal för 2019-2029. I mars 2020 kommer biskop Stephen Munga med en delegation från NED till Lunds stift för att samtala om hur vi kan fördjupa vår relation genom att bland annat knyta ihop församlingar från våra respektive stift med varandra.

· *Ekumeniska frågor kring mötet med andra kyrkotraditioner samt vänstiftskontakter ska samordnas genom biskopens stab*
Delmålet har uppfyllts. Den 15 september genomfördes en interreligiös och ekumenisk bön i Mariavalls katolska kloster på Österlen. Syftet var att rikta

uppmärksamheten mot vårt gemensamma ansvar för vår planet, i relation till de provborrningar som planerats i området. Företrädare för hinduismen, buddismen, islam, kristendomens evangelisk-lutherska och romersk-katolska grenar samt schamanismen deltog i bönen.

På Reformationsdagen, den 31 oktober, firades en ekumenisk gudstjänst i Lunds domkyrka i närvaro av bland andra ärkebiskop Antje Jackelén och Stockholms katolska stifts biskop kardinal Anders Arborelius. I samband med gudstjänsten hölls även ett föredrag i S:t Thomas kyrka angående samarbetet mellan Lunds domkyrka och S:t Thomas församling, samt om den gemensamma deklarationen om rättfärdiggörelsen som 2019 firade 20 år.

Den 1 december, 1:a söndagen i advent, återinvigdes S:t Thomas kyrka i Lund. Personal vid stiftskansliet uppmärksammade firandet och överräckte en hälsning från biskop Johan.

AXPLOCK FRÅN SPECIFIKA UPPDRAG UNDER ÅRET SOM GÅTT

- Biskopen samlade kontraktsprostarna för överläggningar i Lund tre gånger och för fyra dagars fördjupning i Kokkedal utanför Köpenhamn där Haris Garabovac från Expo (”Hur ser rasismen ut i Sverige idag?”) och Susanne Wigorts Yngvesson från Enskilda Högskolan i Stockholm (”Etiska perspektiv på säkerhet”) och Lisa Strömbom från Lunds Universitet (”Freds- och konfliktforskning med fokus på Israel/Palestina”) föreläste.
- Biskopen vigde tio präster och nio diakoner till tjänst i Lunds stift.
- Årets högtidsdag för stiftelsen Baculus Deperditus hade rubriken ”Vad är då en människa?” med föreläsarna Elin Trägårdh, läkare vid klinisk fysiologi och nuklearmedicin vid Skånes universitetssjukhus i Malmö samt docent vid Wallenberg center för molekylär medicin vid Lunds universitet och Christian Balkenius, professor i kognitionsvetenskap vid Lunds universitet.
- Biskopen deltog i Almedalsveckan, bland annat i paneldebatter arrangerade av Sändaren (”Ska religionen bort ur rutan?”), RISE AI (”Etik och artificiell intelligens”), MIND//SHIFT (”Existentiell hälsa”) och Lunds Universitet (”Artificiell intelligens – etiska och existentiell utmaningar”).
- Biskopens diakondag hade temat ”Diakonalt ledarskap och framtiden”. Föreläste gjorde Jonas Bromander, Anna Moilanen och biskopen.
- Biskopen deltog tillsammans med sin kaplan i en prästvigning i det nya vänstift NED i Tanzania. Biskopen passade även på att träffa representanter för den svenska ambassaden i Dar es Salaam.
- Biskopen påbörjade ett ledarskapsprogram tillsammans med de andra biskoparna som ska pågå till och med 2022.

Verksamhetsberättelse 2019

DIREKTORSSTABEN

MÅL OCH RESULTAT

Direktorsstaben främjar och stödjer såväl stiftskansliet som församlingar/pastorat inom följande områden: Kyrkoordningsfrågor, övergripande organisations-, och rättsfrågor, kommunikation, ekonomi, personal, arbetet med flykting- och integrationsfrågor som genomförs av supportteamet migration (SMIL) samt Svenska kyrkan i Lunds stifts roll och uppgift i den sociala ekonomin där ett arbete sker via bidrag från Europeiska socialfondens projekt (ESF) benämnt Arbetsrelaterad rehabilitering.

Stiftsdirektorn har det övergripande ansvaret för kansliets arbete och förestår dess ledningsgrupp. Stiftsdirektorn har som främsta uppgift att leda och utveckla stiftskansliet samt att arbeta i nära samverkan med biskopen och de förtroendevalda. Stiftsdirektorn ansvarar för att verksamhets- och resultatmål uppnås. Kansligemensam utbildning och fortbildning har genomförts, liksom chefsstöd, företagshälsovård, arbetsmiljöarbete och friskvård.

Ledningsgruppen har under 2019 bestått av stiftsdirektor, stiftskansliets avdelningschefer, 1:e stiftsjurist, personalstrategen samt biskopen. Stiftsdirektorns och avdelningschefernas arbete är att leda och utveckla stiftskansliets arbetsområden och personal utifrån stiftets grundläggande uppgift att främja och ha tillsyn över församlingslivet i stiftet och de mål och uppdrag som stiftsfullmäktige och stiftsstyrelsen anger. Sammantaget ska stiftskansliet verka på sådant sätt att samtliga medarbetare och förtroendevalda i stiftet upplever kansliet som en resurs.

Inom Svenska kyrkan finns ett nätverk av kontaktpersoner, en kvinna och en man i varje stift, som är kontaktperson för den/de som utsatts för sexuella trakasserier. Kontaktpersonerna ger råd och stöd till såväl församlingar och pastorat som enskilda personer i dessa frågor.

DELMÅL

Forskning och analys

Delmålet är uppfyllt. Under 2018 har Ersta Sköndal Bräcke högskola på Lunds stifts uppdrag och finansiering genomfört delprojekt 1 i forskningsprojektet Församling i förändring. Delprojektets mål är att kartlägga hur det ideella engagemanget gestaltar sig efter det stora uppsving för ideellt arbete i många av Lunds stifts församlingar som växte fram i samband med flyktingarbetet 2015 och samt att undersöka om och i så fall hur detta påverkat församlingssynen. Delprojektet redovisades och slutfördes under våren 2019 och kommer att redovisas för stiftskansliets personal och övriga den 19 mars 2020.

KOMMUNIKATION

Mål och resultat

Stiftskansliets målgrupp är församlingarna och kansliets uppdrag är att kommunicera med församlingarna. Stiftskansliets kommunikatörer har ansvar för stiftsorganisationens interna och externa kommunikation, medierelationer, samt att stödja och främja församlingarna. Uppdraget är såväl strategiskt som operativt. Stiftets kommunikatörer ska vara ett stöd och arbeta konsultativt för församlingarna i deras kommunikation med medlemmarna.

Viktiga delmål för 2019 har varit att det redaktionella arbetet i gruppen ska utvecklas och tydligt fokusera på stiftsstyrelsens prioriterade områden, genom att inspirera till ett synligt missionsarbete, vara kontextuell och öka förmågan att synliggöra församlingens arbete för det människor söker i deras vardagsliv.

Kommunikationsarbetets struktur och arbetssätt har förtydligas för att bli ännu effektivare. Under året har utvecklingen fortsatt av nyhetsbrev, sociala medier, intranät och externwebb som Lunds stifts primära kommunikations- och informationskanaler. Likaså med kommunikatörsnätverket för att sprida erfarenheter och stärka samverkan mellan församlingar/pastorat inom kommunikation och marknadsföring av församlingarnas aktiviteter, som utbudsannonsering och målinriktad information. Kontaktpersonuppdraget på stiftskansliet har utvecklas genom en tydlig struktur för att stiftskansliets främjandearbete ska nå församlingarna och omvärlden på ett relevant sätt och med rätt kanalval.

I övrigt har kommunikationsgruppen deltagit i arbetet med att genomföra prästdagarna samt varit en del i bland annat doparbetet på stiftskansliet, missionssatsningen, utbildningen för kyrkoråd samt arbetet med SMIL, ESF-projektet samt Kyrkorock/kyrkoantikvariska frågor.

Delmål

- *Främja församlingarnas kommunikationsarbete vid 20 tillfällen genom utbildningar, KOM-dagar, arbete med kommunikatörsnätverket och särskilda främjandeinsatser*

Delmålet är uppfyllt. Under första hälften av 2019 erbjöd gruppen workshops till församlingar i att arbeta med webb och sociala medier. Därutöver genomfördes flertalet konsultativa insatser i kommunikationsfrågor till församlingar, allt från kommunikationspass med hela arbetslag till enskilda konsultationer med kyrkoherdar.

I samarbete med Lunds pastorat arrangerades workshops i olika kommunikationsverktyg med erfarna utbildare. Stiftskansliets roll var att erbjuda logistiskt stöd till utbildningssatsningen och man kunde därigenom erbjuda ett antal platser per utbildningstillfälle till församlingsmedarbetare.

Två församlingar erbjöds särskilda främjandeinsatser genom framtagandet av mallar till nytt församlingsblad och mallar till verksamhetsinbjudningar. 2019 fortsatte arbetet med att ta fram det, för församlingarna i gamla Österlens kontrakt, gemensamma programmet ”Sommar i våra kyrkor på Österlen”.

Verksamhetsberättelse 2019

Kommunikatörnätverket träffades vid ett par tillfällen under året. Träffarna innehåll gästföreläsningar inom krisberedskap och internkommunikation. Förutom fortbildningskomponenten är erfarenhetsutbyte en viktig del vid träffarna.

Tillsammans med Hässleholms församling ägnade gruppen avsevärd tid åt Kyrkorocks-satsningen och PRIDE Hässleholm.

Under året genomfördes en studieresa till Linköpings stift för att undersöka alternativa främjandemodeller.

- *Särskilt gestalta Lunds stifts prioriteringar med 60 nedslag i text, bild eller film samt 40 nedslag inom kansliets linjearbete*

Delmålet är delvis uppfyllt. Under 2019 präglades innehållsarbetet i väldigt hög grad av Lunds stifts prioriteringar. Nästan 70 nedslag producerades om prioriteringar i olika format – text, bild och film. Innehållet samlades på en särskild sida på intranätet med tydliga rubriceringar. Därutöver producerades även material för att gestalta linjeverksamheten, men då medarbetarnas arbete också präglades av prioriteringarna gav det också större påverkan på innehållet.

- *Vidareutveckla det redaktionella arbetssättet med åtta särskilt tematiserade veckor under året*

Delmålet är delvis uppfyllt. Två tematiserade veckor producerades under första halvan av 2019. Den första handlade om bön och omfattade 14 nedslag kring temat. Den andra temaveckan handlade om pilgrim och omfattade också 14 nedslag kring temat. Det redaktionella arbetssättet kring de tematiserade veckorna upplevdes som positivt, men på grund av arbetsbelastning var det inte möjligt att genomföra alla temaveckor.

- *Öka antalet interaktioner i Lunds stifts nyhetsbrev med 10 procent för att stärka spridningen av information från stiftskansliet*

Delmålet är delvis uppfyllt. Antalet prenumeranter ökade med 100 personer under året och öppningsfrekvensen var fortsatt högt, runt 50 procent. Ett nedslag ur Lunds stifts prioriteringar inledde varje nyhetsbrev och bidrog så till att öka kännedomen och kunskapen om prioriteringarna. Det mest klickade under året var Lediga tjänster samt Kurser och arrangemang. Antalet interaktioner påverkades därför av andra faktorer än de gruppen påverkade.

- *Arbeta för att öka den virala spridningen av Lunds stifts budskap i sociala medier genom analys och metodutveckling*

Delmålet är uppfyllt. De budskap som spreds mest var de som fick en spridning utanför kyrkliga kretsar såsom första aprilskämtet inlägg från medarbetare som sedan tidigare har ett stort spridningsnätverk. Gemensamt för de inlägg som fick större spridning var att de väckte känslor hos mottagaren.

- *Ta fram ett mätverktyg för utvärdering av stödjandet till stiftsorganisationen genom analys och metodutveckling*

Delmålet är delvis uppfyllt. Gruppen arbetade vidare med att strukturera relationen till handläggarna på kansliet och de informationsunderlag som hanterades. Dialogen och samtalen var fortsatt centrala för genomförandet av kommunikationsuppdragen för handläggarna. Under året arbetade gruppen för att stärka relationerna med medarbetarna på avdelningen för församlingsutveckling genom bland annat deltagande i en studieresa.

MEDIEARBETET

Pressbevakning

Lunds stiftskansli använder sig av en pressbevakningstjänst som ombesörjs av företaget Retriever. Under 2019 fångade tjänsten upp 6 469 artiklar/inslag där ”Kyrkliga frågor i Skåne/Blekinge” behandlas. Av dessa nämns Lunds domkapitel i 25 fall och Lunds stiftskansli i 786. I 508 artiklar/inslag nämns ”biskop Johan Tyrberg” vilket dock inte är helt sanningsenligt eftersom ”biskop Johan Dalman” smyger sig in då och då. Retriever redovisar en total summa på 11 171 exponeringar i media. De tre medier som haft flest artiklar är Kyrkans Tidning (71 stycken), Helsingborgs Dagblad (23 stycken) och Landskrona Posten (21 stycken).

Pressmeddelanden

Från stiftskansliet har det skickats 17 pressmeddelanden som visats 4 921 gånger. De tre pressmeddelanden som visats flest gånger är ”Nytt landmärke för Österlen på Borrby kyrka” (641 ggr.), ”14 nya präster till Lunds stift” (491 ggr.) och ”Tre år av bön och vänskap firas med kardinal Anders Arborelius, ärkebiskop Antje Jackelén och biskop Johan Tyrberg i Lunds domkyrka” (471 gånger).

Förvaltning av kanaler

Externwebben

Externwebben hade 149 250 sidvisningar, vilket är en minskning med 33 procent jämfört med året innan. Genomsnittsanvändaren stannade på sidan i 1 minut och 18 sekunder. De mest besökta sidorna visade tydligt att man går till webben för att uträtta något, till exempel att söka jobb, leta efter personal eller titta på lediga arrenden. Det minskade antalet sidvisningar hänger ihop med att det producerades en mindre mängd externt material då fokus låg på att skapa internt material utifrån Lunds stifts prioriteringar samt på innehåll anpassat för sociala medier. Mest läst, i antal sidvisningar:

Lediga tjänster	42 161	Ordlista	1 830
Personal	8 005	Församlingar	1 815
Killans bönegård	3 254	Program Killans bönegård	1 633
Arbeta i Svenska kyrkan	2 989	Biskop Johan Tyrberg	1 631
Fastigheter och arrenden	2 119		

Verksamhetsberättelse 2019

Antalet användare på externwebben var 38 986, vilket är 25 procent färre användare jämfört med året innan. Av besökarna var hela 79 procent nya användare.

Intranätet

Intranätet hade cirka 189 000 sidvisningar. Den genomsnittliga användaren stannade i 1 minut och 29 sekunder. De mest besökta sidorna är startsidan, kurser och arrangemang samt resurser för församlingen. Efter uppdateringen av intranätet under 2018/2019 kopplades den nya sidan inte ihop med analysverktyget Google analytics förrän under hösten. Därför finns inte uppgifter för hela året. Siffrorna avser oktober månad, gånger 12 månader.

Nyhetsbrevet

Nyhetsbrevet skickades ut till drygt 3 000 prenumeranter, framförallt anställda och förtroendevalda. Det är en ökning med drygt 100 personer jämfört med 2018. Det skickades under året varje vecka, med uppehåll under sommar och jul. Mest läst i nyhetsbrevet är lediga tjänster och kurser och arrangemang. Öppningsfrekvensen ligger kvar på en hög nivå, på runt 50 procent.

Lunds stifts Facebooksida

Lunds stifts största kanal hade en räckvidd under året på 1 140 563. Det innebär att det är så många unika användare som sett inläggen på sin skärm. Inläggen kan bestå av en statusuppdatering, foto eller video. Många församlingar delade vidare stiftskansliets material i sina kanaler. Arbetet med stiftskansliets Facebookredaktion fortsatte under året med en ökad bredd på det innehåll som publicerades som konsekvens. Lunds stifts sida har 3 275 gillare, vilket var klart mest bland Svenska kyrkans stift. Det är en 26 procentig ökning under ett år. Detta berodde till stor del på det genomslag som första aprilskämtet hade. Inlägget spred sig långt utanför vanliga kretsar och ledde till att det var möjligt att bjuda in nya gillare till sidan. Facebooksidan är den kanal där det var störst interaktion med sidans följare. Det totala engagemanget under året var 116 825. Det är antalet unika människor som interagerat, exempelvis genom att kommentera, gilla eller dela.

En stor del av interaktionerna kom i samband med aprilskämt om Bibelen på Skånska. Ett inlägg som ledde till 36 950 interaktioner och stor spridning både geografiskt och demografiskt. Störst räckvidd:

Nu är den äntligen här: Bibelen på Skånska, aprilskämt	236 531
Nyårsbön, Kent Wisti	49 291
Hallå där… Elsa-Kerstin Norberg, diakoniassistent som placerar ut skor för att väcka opinion	31 654
Bön kring våld och osäkerhet i samhället, Kent Wisti	31 588
Störst av allt är kärleken! Hässleholm arrangerar Pride	27 871
Allhelgonatiden är en tid att minnas, video	23 923

Tankar kring pressfrihetens dag, Kent Wisti	22 207
Carola är polisdiakon i Eslöv, video	16 768
Västra kapellet i Trelleborg, flyktingmottagandet, video	10 350
Psalmbanken spelas in i Malmö, videoteaser inför en längre video	8 494

Biskopens Facebooksida

Sidan har 2 069 gillare, vilket är en ökning med 9 procent på ett år. Under året hade sidan en räckvidd på 72 173. Antalet som på något sätt engagerade sig var 11 379. Störst räckvidd:

Aprilskämt	5 915
”Det är av största vikt att kyrkoherden är andlig ledare…” debattartikel i KT	4 616
Visitation Villands- och Gärds kontrakt, video	4 267
”Inte ens döden kan skilja oss”, blogginlägg inför Allhelgona	3 726
Kan biskop Johan fixa sockervadd inför visitationen? Video	3 122
Biskop Johans påskhälsning, video	2 577
Varför har biskop Johan besökt Vellinge kommunhus? Video	2 354
”Kristna har varit förföljda sedan…”, länk till twitterinlägg	2 113
Diakonen Åsa delar tankar inför andra söndagen i advent, video	2 006

Twitter

Biskop Johan har 2 434 följare på Twitter. Under året gjorde biskopen 18 egna tweets. Sammantaget retweetades dessa 32 gånger och inläggen fick 310 gillamarkeringar.

Lunds stift har ett inaktivt Twitterkonto som inte används, men som skapats för att ingen annan ska ta och använda sig av namnet. Följande text möter besökaren: Lunds stift är en del av Svenska kyrkan och består av Skåne och Blekinge. Detta konto är för närvarande inte aktivt. Följ gärna ”BiskopJohan.”

Bloggar

Biskop Johan har en blogg på Svenska kyrkans bloggportal. Under året gjordes tre blogginlägg. Dessa nådde totalt 823 besökare och hade 1 122 unika sidvisningar. Mest läst var ett inlägg om döden inför Allhelgona (252). Under året avslutades de bloggar som stiftet haft för profilyrkena. En del har valt att blogga vidare, men stiftskansliet lyfter inte längre bloggarna i sina kanaler och syftet med dessa bloggar är inte längre rekryterande.

Youtube och Vimeo

På Youtube och Vimeo publicerades under året ett 50-tal filmklipp. Vimeo används för internt material och Youtube för en extern målgrupp. Av samtliga filmer var

Verksamhetsberättelse 2019

”På besök i Bibelns värld” det som hade mest tittare (848), följt av biskopens påskhälsning (554), ”Kyrkan i Eslöv samverkar med polisen” (468) samt ”Blivande prästen Tova: hundar kan öppna upp för samtal” (456).

Observera att förutom tittarna direkt på Youtube ser de flesta filmklippen via Facebook, där de bäddas in direkt på sidan. De videos som publicerades på Facebook under året hade en räckvidd på 250 690.

ORGANISATIONS- OCH RÄTTSFRÅGOR

Mål och resultat

Medarbetarna bereder ärenden där domkapitlet prövar anmälningar mot präster och diakoner, beslutsprövningar, överklaganden, befogenhetsprövning samt deltar i beredningen av församlingsinstruktionen. Stiftsjuristerna handlägger de ärenden i domkapitlet där domkapitlet fungerar som domstol. Man handlägger också frågor kring de kyrkliga valen och den kyrkliga indelningen samt ärenden rörande stiftelser. Domkapitlet har under året avgjort fem besluts- och överklagningsärenden, 21 ärenden om tillsyn av kyrkans vigningstjänst samt befogenhetsprövningar. Ärendena har beretts av stiftsjuristerna.

Om en ledamot eller ersättare i kyrkofullmäktige eller stiftsfullmäktige avgår ska stiftsstyrelsen enligt kyrkoordningen utse en efterträdare. Stiftsstyrelsen har delegerat till stiftsjuristerna att utse nya ledamöter och ersättare. Under 2019 har 128 ärenden om efterträdarval handlagts.

Medarbetare har genomfört utbildningspass för blivande präster på Svenska kyrkans utbildningsinstitut samt deltagit i andra utbildningsinsatser som till exempel Kyrkoherde i Lunds stift (KIL) samt utbildningen för nya kyrkoherdar i stiftets regi. En stiftsjurist ingår nu i stiftskansliets kris- och beredskapsgrupp.

Syftet är även att handlägga processen kring församlingsinstruktionerna, som också granskas av stiftskansliet. Beslut om utfärdande av församlingsinstruktion fattas av domkapitlet efter yttrande av kontraktsprost.

Delmål

- *Juristerna ska erbjuda och genomföra tolv utbildningstillfällen kring Kyrkoordningens regelverk för kyrkoråden i stiftet*

Delmålet är uppfyllt. Juristerna har genomfört tolv utbildningstillfällen för kyrkoråd runt om i stiftet i januari och i februari 2019. Av 109 enheter så har 44 enheter deltagit.

- *Reducera antalet stiftelser som förvaltas av stiftskansliet*

Delmålet är inte uppfyllt. Stiftelser som förvaltas av stiftskansliet har setts över, men under 2019 har inte antalet minskat. Det finns i nuläget sju stycken kvar som förvaltas av stiftet.

- *Stödja församlingar/pastorat vid implementeringen av den nya dataskyddsförordningen som trädde i kraft under 2018 samt genomföra två nätverksträffar för inomkyrkliga dataskyddsombud*

Delmålet är delvis uppfyllt. Implementeringen av den nya dataskyddsförordningen fortgår. En nätverksträff för dataskyddsombuden har hållits under året.

BISKOP JOHAN besökte North Eastern Diocese i Tanzania tillsammans med en delegation från Lunds stift för att underteckna ett vänstiftsavtal. I samband med att biskop Johan och biskop Stephen Munga deltog i en dopgudstjänst i en massajby överlämnades en hövdingstav som sades ge ”all makt över byn”.

Foto: Camilla Lindskog

ESF-PROJEKTET i Lunds stift möjliggjorde att en grupp från Ronneby pastorat åkte på ett så kallat riksdialogmöte i Stockholm med målet att träffa och påverka riksdagspolitiker.

Foto: Anna-Karin Olsson

CHURCH KEYS SWEDEN hade officiell världspremiär under namnet Kyrkorock i Ignaberga nya kyrka utanför Hässleholm. Den stängda kyrkan väcktes till liv igen och blev fullsatt när det bjöds på konserter av Thomas Di Leva, Malmöbanden Areskog & Bergqvist och VED samt Familjen Sigfridsson.

Syftet med projektet är att fylla underutnyttjade kyrkor med musik av både kända och okända artister och att få fler att upptäcka det kyrkliga kulturarvet.

Foto: Maria Lundström

AVDELNING FÖR SAMVERKAN

Avdelningen främjar och erbjuder stöd och kompetens inom stiftets prioriteringsområde samverkan: Administration, fastighet och kulturarv samt strategiskt miljöarbete och hållbar utveckling. Avdelningen har också ett internt ansvarsområde som består av stiftskansliets reception, vaktmästeri och service, intern IT och telefoni, kursadministration samt lokalansvar.

TILLSAMMANS FRIGÖR VI RESURSER

Vårt arbete med administrativ samverkan syftar till att frigöra resurser till församlingens grundläggande uppgift. Därför behövs det ett gemensamma arbetssätt och systemstöd som skapar förutsättningar för en kostnadseffektiv och hållbar förvaltning av god kvalité i Svenska kyrkan.

Sedan hösten 2018 har stiften och kyrkokansliet arbetat inom ramen för en ny modell för samverkan som ger oss bättre förutsättningar att på såväl strategisk, taktisk som operativ nivå samarbeta för kyrkans gemensamma bästa. Under åren framöver kommer vi med denna organisering kunna skapa grund för gemensamma prioriteringar. Detta ger oss riktning och förutsättningar för att fortsätta vår gemensamma resa.

GEMENSAMT ANSVAR

Efter kyrkomötesbeslutet från 2016 är stiftets församlingar/pastorat klara med all registrering i fastighetsregister och tar nu nya steg in i arbetet med lokalförsörjningsplaneringen.

Lokalförsörjningsplanen är ett strategiskt redskap i församlingens arbete med att säkerställa en långsiktig hållbar resurshushållning.

Vid utarbetandet av lokalförsörjningsplanen ska kyrkobyggnadernas särställning beaktas. Lokalförsörjningsplanen ska omfatta församlingens samlade innehav av mark, byggnader och anläggningar för all verksamhet som församlingen planerar att driva. Lokalförsörjningsplanen ska relatera till församlingsinstruktionen och samordnas med församlingens övriga långsiktiga verksamhetsplanering. Den ska utgå från en omvärldsbeskrivning och avse en planeringsperiod om minst tio år (ur Svenska kyrkans bestämmelser (SvKB 2018:8).

Det finns hos församlingar/pastorat ett ökat behov och intresse för att arbeta strukturerat och strategiskt med sitt fastighetsbestånd. Under året och kommande år kommer det att ligga ett stort fokus på att minska energiförbrukningen i de fastigheter som församlingar/pastorat äger och/eller brukar.

Det strategiska arbetet med fastighetsbeståndet utgår från en fungerande vård- och underhållsplanering för både kyrkobyggnader och andra kostnadskrävande byggnader.

Verksamhetsberättelse 2019

STRATEGISKT MILJÖARBETE

Kyrkomötet 2019 avsatte 25 miljoner i finansiering för ett arbete med klimatstrategin under åren 2020-2022. Mycket arbete har lagts på att färdigställa den för Svenska kyrkans gemensamma klimatstrategi ”Färdplan för klimatet” och under våren 2020 påbörjas arbetet med att fram en handlingsplan för Lunds stift.

I budget för 2020 beslutade stiftsfullmäktige i Lund att avsätta 1 miljon kronor för år 2020 till stöd för församlingar/pastorats klimatbefrämjande åtgärder.

Allt arbete med den gemensamma klimatstrategin ska skapa ökade förutsättningar inom Svenska kyrkan för att uppnå minskad klimatpåverkan och positiva bidrag till omställningen. Vidare ska den synliggöra positiva bidrag, dels inomkyrkligt för att inspirera varandra och bygga stolthet, dels externt för att visa på Svenska kyrkans bidrag och roll som en trovärdig samarbetspart.

KULTURARVSARBETET

Under 2019 påbörjades implementeringen av ett nytt IT-stöd för Kyrkoantikvarisk ersättning (KAE). Under hösten genomfördes tre utbildningstillfällen för församlingar/pastorat. Inför ansökningsfristen i oktober 2019 krävdes extra arbetsinsatser av kulturarvsteamet som via telefon och möten stöttade församlingar/pastorat i användning av det nya digitala verktyget. Arbetet med implementering fortsätter under 2020-2021. Lunds stift deltar aktivt i vidareutveckling av verktyget samt arrangerar utbildningar och ger stöd till församlingar/pastorat vid ansökan och rekvirering av KAE.

Under 2019 påbörjades en samverkan med etnologiska institutionen vid Lunds universitet omkring det kyrkliga kulturarvets betydelse för lokalsamhället. Ett första mål är att utföra ett pilotprojekt med fallstudier omkring utveckling av stängda eller låganvända kyrkor i några olika församlingar. Arbetet med utvecklingsmetoden Virket kommer särskilt att studeras. Under 2020 söks nationella KAE-medel för projektet, med planerad start 2021.

Kurser för kyrkvärdar, vaktmästare och inventarieansvariga genomfördes i Malmö och Luggude kontrakt under hösten 2019. Fokus låg på vård och förvaring av inventarier samt städning och dagligt underhåll av våra kulturhistoriskt värdefulla kyrkorum. Det kyrkliga kulturarvet var också ett av ämnena vid utbildning av Lunds stifts nya kyrkoherdar samt vid behörighetsgivande kyrkoherdeutbildning vid Svenska kyrkans utbildningsinstitut.

REGIONALA SAMRÅDSGRUPPEN

Den regionala samrådsgruppen för det kyrkliga kulturarvet i Lunds stift har under året förnyats och utvidgats. I samband med detta antog gruppen en arbetsordning med inriktningen att det kyrkliga kulturarvet inte bara ska bevaras, utan också användas och utvecklas. Förutom för Svenska kyrkan, länsstyrelserna och de regionala museerna finns i gruppen numera även representanter för övriga museer med regionala uppdrag samt för hembygdsförbunden i Blekinge och Skåne.

ADMINISTRATIV SAMVERKAN

Kyrkostyrelsen har beslutat att alla enheter inom Svenska kyrkan ska införa verksamhetsbaserad arkivredovisning senast den 1 januari 2022 och då ska de gamla arkiven vara avslutade, nya arkivförteckningar upprättade och dokumenthanteringsplaner framtagna. I detta arbete behöver församlingar/pastorat ett stort stöd från stiftskansliet.

Arbetet med att införa församlingar/pastorat i diarie- dokument hanteringssystemet Public 360 fortsätter inom ramen för stiftskansliets löpande arbete, med stöd och hjälp i form av utbildningar och support.

Sedan arbetet med administrativ samverkan inleddes har vi kommit långt. Idag är drygt 70 procent av alla församlingar/pastorat i Lunds stift anslutna till vår gemensamma IT-plattform (GIP). Arbetet fortsätter som projekt under 2020 och avslutas i samband med årsskiftet 2020-2021.

Arbetet med våra gemensamma tjänster inom löne-och ekonomiområdet (GAS) fortsätter, antingen via stiftets servicebyrå eller i egen regi. Arbetet i hela Svenska kyrkan är på god väg men ännu finns mycket kvar för att kunna möta de utmaningar och förväntningar som finns på arbetet. Servicebyrån har idag totalt 12 församlingar/pastorat som köper ekonomi och/eller personal tjänster. I stiftet har vi också sju församlingar/pastorat som arbetar med GAS i egen regi.

Svenska kyrkans tekniska telefoniplattform (GTP) har under 2019 successivt, stiftsvis, höjts från Telia Centrex till Telia Touchpoint Plus. Detta har inneburit en mängd olika fördelar både för befintliga enheter i lösningen och för tillkommande enheter, bland annat med gemensamma kataloger och bättre möjligheter till samarbete inom stiftet och i framtiden även mellan stiften. I april höjdes den tekniska plattformen för Lunds stifts deltagande enheter stiftskansliet, Helsingborgs pastorat och Lunds pastorat.

Verksamhetsberättelse 2019

AVDELNING FÖR FÖRSAMLINGSUTVECKLING

Avdelningen främjar och stödjer församlingar/pastorat med inriktning mot kyrkans grundläggande uppgift: Att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. Avdelningen arbetar därutöver med rekrytering inom de fyra profilyrkena i Svenska kyrkan och genom avtal med församlingar/pastorat kring institutions- och militärsjälavård, främjande av processtöd i HBTQ-frågor, med stöd till kristna förskolor och med telefon- och nätsjälavård genom jourhavande präst.

Nedan anges verksamhet som inte redovisats under avsnittet Verksamhetsmål för 2019, som till stor del rör avdelningens arbete och perspektiv som anses som viktiga för avdelningens främjandearbete.

Avdelningen för församlingsutveckling har under 2019 fokuserat på församlingen som den huvudsakliga miljö där församlingsutveckling sker. Avdelningens medarbetare har därför på ett flertal sätt haft ambitionen att stödja de lokala församlingarna i deras utveckling och genomförande av den grundläggande uppgiften. Flera uppdrag där kyrkoherden bett om en specifik insats i församlingen, såsom inspirationsdagar kring församlingsinstruktion, arbetsmiljö eller församlingens vision har på så sätt visat sig vara viktiga.

Ett område som fördjupades under 2019 var arbetet med barn och andlighet. En konferens på detta tema med 200 deltagare genomfördes på Åkersberg i september. Under året har det också skett en fördjupning av samverkan med andra organisationer såsom Sensus studieförbund och Jämshögs folkhögskola. Detta har genererat en ny kurs ”Grundläggande kurs om Svenska kyrkan” för församlingsmedarbetare som inte har någon profilutbildning men ändå har ett behov att fylla på med kunskaper kring kristen tro och kyrkans organisation.

Medarbetare från stiftskansliet fanns också med vid BUFF (Barn- och ungdomsfilmfestivalen) i Malmö som är ett trepartssamarbete mellan Svenska kyrkan på nationell nivå, Lunds stift och Malmö pastorat.

Delaktigheten i biskop Johans prästdagar kring AI (artificiell intelligens) i januari skapade goda kontaktytor för stiftskansliets medarbetare. Den grundläggande frågan kretsade kring, vad är en människa? Hur påverkar AI kristen människosyn och etik? Dagarna var viktiga som fortbildning för stiftets präster och uppmuntrade till egen reflektion och delaktighet i samhällsdebatten.

Under 2019 tecknades också ett nytt vänstiftsavtal med NED (North Eastern Diocece), tillhörande den lutherska kyrkogemenskapen i Tanzania. Ett långsiktigt arbete påbörjades också med att involvera Lunds stifts församlingar i denna vänstiftskontakt. I förhållande till vårt tyska vänstift EKM (Evangelische Kirche in Mitteldeutschland) genomfördes i mars en workshop tillsammans kring ”Vägen vidare”. Detta med anledning av att vänstiftsavtalet förlängts med 10 år. Det har

varit positivt att se hur samarbetet breddats till allt fler arbetsområden. Under året fördjupades också samarbetet med LMS (Lunds missionssällskap) genom en gemensamt finansierad tjänst där fokus är att arbeta och understödja en kyrka driven av mission. Detta som ett led i att inspirera och utveckla Lunds stifts församlingar i arbetet med mission som en del av den grundläggande uppgiften.

Lunds stifts kyrkomusiker stod i fokus vid ett flertal utbildningsdagar. Det arbetades bland annat med stiftets körer som växtplats, det arrangerades en fortbildningsdag för kyrkomusiker med föreläsare och en stiftshögtid för barnkörer i domkyrkan, Barn i guds tid, med 120 barn. Ytterligare en stiftshögtid för vuxna körsångare och orkester genomfördes också i domkyrkan med 180 körsångare. Stiftskansliet genomförde tiotalet kontraktssamlingar kallade Att gå ut, att nå ut, att stå ut – En dag om mission i vår tid, som initierande samtal på bredden kring förståelsen av begreppet mission i stiftet församlingar pastorat.

Under 2019 tilltog också samtalen om religion i den allmänna samtids- och kulturdebatten, med kyrkans roll i samhället som en viktig dimension.

Lunds stifts arbete med rekrytering resulterade i att 16 nya prästkandidater blev antagna, efter att ha deltagit i antagningsprocessen. Totalt finns nu 67 prästkandidater. 25 blivande kyrkoarbetare från alla fyra profiler deltog i MSS (Mötesplats Stift Student) som under året bestod av en resa till EKM samt fyra kursdagar på Södra Hoka. Personal från stiftskansliet samt stiftsgruppen i Lund deltog också i SACO-mässan för gymnasieungdomar.

Under året fanns ett fortsatt stort intresse för idealitetsfrågor från stiftets församlingar. Upplevelsen är att det är en mycket intressant och viktig fråga för församlingarna att arbeta med och att många inte riktigt vet hur de ska ta tag i detta då det ibland kan upplevs som ett hot mot de anställda.

Gällande församlingarnas krisberedskap genomfördes tre utbildningsdagar i stiftet för att främja kunskaper i ämnet iförsamlingar, pastorat och kontrakt.

Medarbetare från de elva sjukhuskyrkorna i stiftet samlades för tvådagars överläggningar. Alla sjukhuskyrkorna i stiftet var representerade.

Under våren 2019 uppmärksammades att Lunds stifts själavårdscentrum har funnits i 25 år. Genom att inbjuda stiftets medarbetare till tre frukostseminarier kring själavård utvecklades nätverk och mötesplatser för att utbyta erfarenheter kring församlingarnas själavårdande arbete.

I samarbete med stiftets rekryterare genomfördes också den årliga utbildningen av praktikhandledare, med syfte att stärka rekryteringen till medarbetare inom de fyra profilerna. 2019 har även inneburit förändringar för själavårdscentrums arbete utifrån en anpassning till minskade personalresurser.

Nordisk liturgisk konferens (Leitourgia) ägde rum i Malmö 5-8 november med 45 deltagare. Temat var ”Allt tillhör Gud – delaktighet i liturgi och kyrka” och stiftskansliet bidrog med personal. Konferensen ”Arena konfirmand 2019” samt fortbildningsdagen ”Aktuellt om konfirmandarbete” var två inspirations- och fördjupningsdagar som under året hittade sina former.

Under sommaren 2019 genomfördes SM-veckan i Malmö. Tillsammans med

Verksamhetsberättelse 2019

Svenska kyrkan i Malmö arbetade Lunds stift på plats, vilket gav många nya insikter kring hur det kan skapas god samverkan med idrottsrörelsen.

I arbetet med ledarskap var stiftskansliet delaktigt i utvecklandet av en ny mellanchefsutbildning tillsammans med Skara, Göteborgs och Växjö stift. 22 deltagare fortbildas således under 2020 i chefs- och ledarskap. Specifikt från Lunds stift deltar sex arbetsledande chefer från Malmö, Örkelljunga, Ängelholm, Allerum och Trelleborg.

Den ordinarie kyrkoherdeutbildningen samt en extra behörighetsgivande utbildning under 2019, innebar kursstart för 27 möjliga framtida kyrkoherdar. Detta innebar också ett merarbete för stiftskansliet då fler ansökningsprocesser, dokumentationer, samtal, urval och uppföljningar skulle göras.

Under året bistod avdelningen domkapitlet med beredningen av 166 behörighetsärenden inför ansökning av ny tjänst, varav 29 gällde kyrkoherdetjänster, 109 komministertjänster samt 27 diakontjänster.

I juni anordnade SKUL (Svenska Kyrkan Unga i Lunds stift) en egen ungdomsfestival, Crossbeat på Hässleholmgården i Hässleholm med sju olika band som spelade. Vänstiftet EKM hade representanter med på plats och biskop Johan invigde festivalen tillsammans med biskop Dr. Stephen I Munga (NED).

Nätverket för andlig fördjupning i Lunds stift startades under året och samlade ett 60-tal medlemmar. Samverkan med Lunds domkyrkoförsamling initierades också för att utveckla det återöppnade Liberiet, som en plats för andlig fördjupning för hela Lunds stift.

De diakonala nätverken fördjupades och blev under 2019 en viktig del av den diakonala samverkan i stiftet. Viktigt har också varit det stora intresset för diakonyrket och diakonutbildningen. Många hör av sig, och av dem är det många som har väldigt lite kunskap om kyrkan och således långt kvar för att nå fram till antagning. Samtidigt finns en begynnande utveckling av där vakanta diakontjänster inte återbesätts i församlingarna och att diakontjänster kan omvandlas till andra tjänster. Detta skapar osäkerhet inför framtiden och ett fördjupat behov av stöd och handledning till stiftets diakoner, kring vilken diakoni som ska bedrivas i stiftets församlingar.

Stiftskansliets arbete med den teckenspråkiga verksamheten fortgick under året med resultatet att fyra ungdomar konfirmerade sig. Ett samarbete med fyra andra stift inleddes också kring en framtida utveckling av den teckenspråkiga konfirmand- och ungdomsverksamheten under åren 2020-2022.

AVDELNING FÖR EGENDOMSFÖRVALTNING

Avdelningen för egendomsförvaltning svarar tillsammans med egendomsnämnden för uppdraget att förvalta stiftets prästlönetillgångar, det vill säga jord, skog och fonder. Avkastningen från dessa tillgångar bidrar till utövandet av kyrkans grundläggande uppgift. Avdelningen har också ansvar för stiftets främjande vad avser fastighetsfrågor, arrendevärderingar med mera.

UPPDRAG

Svenska kyrkans prästlönetillgångar består av jord, skog och fondkapital som förvaltats av kyrkan i många århundraden. På uppdrag av kyrkomötet förvaltar stiften prästlönetillgångarna. I Lunds stift har stiftsfullmäktige tillsatt egendomsnämnden för att förvalta tillgångarna. Det operativa arbetet utförs av avdelningen för egendomsförvaltning på stiftskansliet. Avdelningen ansvarar också för att genom främjande hjälpa församlingarna i Lunds stift med frågor avseende arrende, fastighetsjuridik och andra fastighetsfrågor.

Prästlönetillgångarnas ändamål är att bidra till de ekonomiska förutsättningarna för Svenska kyrkans förkunnelse. Tillgångarna ska förvaltas så effektivt som möjligt och på ett sådant sätt att de ger bästa möjliga uthålliga totalavkastning. De ska också förvaltas på ett etiskt försvarbart sätt i enlighet med kyrkans grundläggande värderingar.

VERKSAMHETEN

Avdelningen för egendomsförvaltning arbetar huvudsakligen med att förvalta jordbruksmark, skog och fondmedel som ingår i prästlönetillgångarna. Det löpande arbetet består i att bedriva aktivt skogsbruk i egen regi, förvaltning av jordbruksfastigheter, köp och försäljning av fastigheter och mycket mer. Utgifterna för stiftets förvaltning av prästlönetillgångarna betalas med inkomsterna från denna förvaltning. Prästlönetillgångarna bär således sina egna förvaltningskostnader.

Av den årliga avkastning som förvaltningen av prästlönetillgångarna genererar delas hälften ut till de församlingar som har andelar i tillgångarna medan den andra hälften tillfaller utjämningssystemet och betalas in direkt till nationell nivå. Utdelningen 2019 föreslås bli densamma som de senaste tre åren, det vill säga 68 miljoner kronor. Av utdelningen delas 34 miljoner kronor ut till församlingarna och 34 miljoner kronor tillfaller utjämningssystemet.

Lunds stifts prästlönetillgångar upprättar en separat årsredovisning där man kan läsa mer om förvaltningen av prästlönetillgångarna.

Verksamhetsberättelse 2019

GEMENSAMMA PERSONALKOSTNADER

Kostnadsstället omfattar i huvudsak kostnader för arbetsmiljö, sjuk- och hälsovård, rekrytering, gemensam fortbildning och trivselresurser. Kostnaderna för arbetsmiljö, företagshälsovård och olika rehabiliteringsinsatser har varit 420 414 kr (jämfört med 247 329 kr för 2018).

Samtliga tillsvidareanställda erbjöds hälsoprofilbedömning samt provtagning hos företagshälsovården därav den ökade kostnaden jämfört med föregående år.

Friskvårdsbidrag till motionsaktiviteter har används av 78 anställda (inklusive pastorsadjunkter) till ett värde av 104 125 kr (jämfört med 60 anställda till ett värde av 114 798 kr för 2018).

PERSONALSTATISTIK

Av vikt är att tillägga att pastorsadjunkter ingår i statistiken.

Påbörjade anställningar

- Sex medarbetare har tillsvidareanställts under året: skoglig planerare, husfru, receptionist, stiftsadjunkt för teologi och mission, jordbruksförvaltare och kommunikatör. Av dessa var tre allmän visstidsanställda förra året (husfru, kommunikatör, receptionist)
- Två medarbetare har allmän visstidsanställts: Rörelseinnovatör för Svenska Kyrkans Unga i Lunds stifts räkning, arkivarie till projektet Ordna och förteckna arkiv. En visstidsanställning har förlängts: vikarierande personalspecialist
- Nio pastorsadjunkter påbörjade sina anställningar och en diakon.

Avslutade anställningar

- Fem medarbetare har avslutat sina anställningar varav tre var tillsvidareanställda (personalspecialist, jordbruksförvaltare, stiftsadjunkt på själavårdscentrum), och två var allmän visstidsanställd (rörelseinnovatör och projektekonom/administratör till EFS projektet). Av dessa fem gick en medarbetare i pension. 20 pastorsadjunkter avslutade sina anställningar.
- En medarbetare är föräldraledig.

Framtiden

En pensionsavgång kommer att ske under 2020. I enlighet med stiftsstyrelsens beslut ska varje pensionsavgång medföra att aktuell tjänst och dess omfattning prövas. Det är viktigt att säkerställa att tjänsterna motsvarar framtida kompetensbehov vid stiftskansliet.

	Totalt	Kvinnor	Män
Medellön	40 986 kr (38 529 kr)	38 640 kr (37 695 kr)	44 648 kr (39 362 kr)
Slutat under året (tillsvidare anst, allm. visstidsanställning)	25 (22)		
Börjat under året (tillsvidare anst, allm. visstidsanställning)	12 (29)		
Sjukstatistik procentuell sjukfrånvaro - alla	4,63 % (4,12 %)	6,29 % (3,57 %)	2,39 % (4,7 %)
29 år eller yngre	0,53 % (1,31 %)	0,81 % (1,70 %)	0,0 % (1,01 %)
30-49 år	7,52 % (2,89 %)	12,15 % (4,24%)	2,67 % (1,70 %)
50 år eller mer	3,37 % (5,40 %)	3,98 % (3,50 %)	2,46 % (7,85 %)
Långtidssjukfrånvaro av total sjukfrånvaro - alla	53,37 % (48,37 %)	63,05 % (22,50 %)	18,97 % (69,40 %)
Direkta utbildnings-kostnader	204 691 kr (267 272 kr)		
Pensionsavgångar, prognos – den anställde kan välja att arbeta vidare till 67 år.	År		
	2020	1	
	2021	8	
	2022	2	
	2023	3	
	2024	4	

BIDRAG

Under denna rubrik behandlas alla typer av bidrag. Lunds stift betalar exempelvis bidrag till vissa tjänster i församlingar/pastorat för institutionssjälavård. Under bidrag redovisas också kostnaderna för präster i telejouren. Bidrag till organisationer har utbetalats enligt budget till Jämshögs folkhögskola, stiftsgården Åkersberg samt övriga beslutade organisationer. Kostnaderna för präster i telejouren blev något lägre än budgeterat och av bidrag till stiftsstyrelsens förfogande användes enbart 1,2 miljoner kronor mot budgeterat 3 miljoner. Bidrag för utveckling av diakoni utnyttjades enbart av en församling under 2019 och detta bidrog till ett budgeterat överskott om 720 000 kronor. Även biskopens medel till förfogande utnyttjades enbart med 146 tkr och bidrag till ett budgeterat överskott om 354 000 kronor.

Verksamhetsberättelse 2019

BUFF OCH SVENSKA KYRKANS UNGDOMSFILMPRIS

Barn och unga är prioriterat i allt främjandearbete. Att vara en samverkanspart vid BUFF (Barn- och ungdomsfilmfestivalen i Malmö) är viktigt. Målet är att dela ut Svenska kyrkans ungdomsfilmpris på 100 000 kronor vid BUFF. Priset delas ut som en trepartssamverkan mellan Svenska kyrkan nationell nivå, Malmö pastorat och Lunds stift. En berättelse om kampen att hitta sig själv och sin plats i världen som ung, om det handlar filmen ”Zen in the Ice Rift” som tilldelats Svenska kyrkans ungdomsfilmpris 2019.

I sin motivering skriver juryn att filmen är en ”historia om kön utan att kön är i fokus som utmanar betraktaren på ett trovärdigt sätt tack vare en extraordinär skådespelarinsats.”

”Det handlar om att hitta sin identitet och vara stolt, trots att andra inte ser värdet i det annorlunda” säger regissören Margherita Ferri.

Årsredovisning 2019

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Stiftsstyrelsen i Lunds stift (252010–0070) avger härmed årsredovisning för 2019

DETTA ÄR LUNDS STIFT

Trossamfundet Svenska kyrkan är ett evangeliskt-lutherskt trossamfund som framträder som församlingar och stift. Därmed är stiftet det regionala området vars uppgift regleras av lagen om Svenska kyrkan och kyrkoordningen. Lunds stifts grundläggande uppgift är enligt kyrkoordningen att främja och ha tillsyn över församlingslivet och församlingarnas uppgift att fira gudstjänst, bedriva undervisning, utöva diakoni och mission samt över församlingarnas förvaltning. Stiftet ska också främja en god förvaltning i stiftets församlingar, ha tillsyn över förvaltningen, verka för en lämplig församlings- och pastoratsindelning samt tillhandahålla de resurser som behövs för att biskop och domkapitel ska kunna utföra sina uppdrag. Därtill kommer uppdraget att förvalta prästlönetillgångarna.

Främjandet sker genom att erbjuda utbildning och fortbildning men också rådgivning för att stödja och stimulera församlingar, anställda, förtroendevalda och ideella i deras uppgift. Stiftet har också ansvar att se till att församlingarna följer Svenska kyrkans regelverk, kyrkoordningen samt Svenska kyrkans bestämmelser.

Lunds stift är ett av Svenska kyrkans tretton stift och består geografiskt av Skåne och Blekinge. Grunden i stiftets organisation är församlingarna. Stiftet omfattar församlingar inom stiftets geografiska område och bär namn efter biskopssätet. Stiftet är indelat i 13 kontrakt, vilka vart och ett omfattar ett antal församlingar. Församlingarna kan samverka i ett pastorat. I Lunds stift under 2019 fanns 165 församlingar/pastorat i 108 ekonomiska enheter.

Kyrkans episkopala struktur kommer till uttryck i att den finns en biskop i ledningen för stiftet. Till biskopens uppgifter hör att svara för ledning och tillsyn samt inspirera verksamheten i stiftet. I varje stift ska det finnas ett domkapitel. Domkapitlet med biskopen som ordförande fullgör självständiga uppgifter enligt kyrkoordningen. Till uppgiften hör bland annat att granska prästers och diakoners uppdrag och besluta i ärenden rörande beslutsprövning och överklagande. Tillsammans med domkapitlet har biskopen tillsyn över dem som är vigda till uppdrag i kyrkan.

Högsta beslutande organ för ett stift är ett demokratiskt valt stiftsfullmäktige. Dess uppgift är att besluta i ärenden av principiell och övergripande karaktär. Stiftsfullmäktige utser stiftsstyrelse som är stiftets verkställande organ. Biskopen är ordförande i stiftsstyrelsen.

Egendomsnämnden är det andra verkställande organet som på uppdrag av stiftsfullmäktige förvaltar stiftets prästlönetillgångar. Prästlönetillgångarna utgörs av jord- och skogsfastigheter och därtill knutet fondkapital.

Årsredovisning 2019

LUNDS STIFT ÄR ETT ANRIKT STIFT

Lunds stift har en mer än tusenårig historia. Lund blev biskopssäte redan 1060 och upphöjdes 1103 till ärkestift över hela dåvarande Norden. Vår nuvarande biskop Johan Tyrberg är nummer 69 i följden av biskopar i Lund. Lunds domkyrka är stiftskatedral och även Nordens största romanska kyrka. Kyrkan började byggas redan i början på tusentalet och är idag en av Sveriges största turistattraktioner.

I Lunds stift finns över 500 kyrkor som används för gudstjänster, dop, konfirmationer, vigslar, begravningar, konserter och mycket mer. Våra kyrkor och kyrkogårdar rymmer stora andliga och kulturhistoriska värden.

Svenska kyrkan i Lunds stift har cirka 3 000 anställda varav i runda tal 480 präster, 120 diakoner, 260 kyrkomusiker och 150 församlingspedagoger.

Svenska kyrkan är en evangelisk-luthersk kyrka och en del av den världsvida kyrkan. Lunds stift har vänstift i Tyskland och i Tanzania North Eastern Diocese (NED), vänrelation i Sydsudan samt med palestinska kristna.

ORGANISATION, BUDGET OCH VERKSAMHETSPLAN

På stiftskansliet finns Lunds stifts centrala stöd-, främjande- och tillsynsfunktion. Stiftskansliet ska stödja biskopen i dennes ämbete samt verkställa stiftsfullmäktiges, stiftsstyrelsens, domkapitlets och egendomsnämndens beslut. I lokalerna vid Krafts torg i Lund har biskopen sitt ämbetsrum. Domkapitlet, egendomsnämnden och stiftsstyrelsen sammanträder i stiftskansliets lokaler.

På stiftskansliet finns för stiftet angelägna funktioner med fack- och specialistkompetens samlade. Personalen inom stiftskansliorganisationen utgör en samlad resurs för stiftets uppdrag.

Stiftsorganisationen består av en biskopsstab som leds av biskopen, en direktorsstab som leds av stiftsdirektorn och tre underliggande avdelningar: Avdelningen för församlingsutveckling, avdelningen för egendomsförvaltning och avdelningen för samverkan. Organisationen ger förutsättningar att samordna för effektiva lösningar, är tydlig utifrån ett församlingsperspektiv och tar tillvara den kompetens och det goda arbete som genomförs i församlingar och stiftskansli. Organisationen avspeglar sig också i verksamhetsplanen, som är gemensam för stiftsorganisationen (frånsett egendomsförvaltningen, som har separat ekonomi).

Biskopen har delegerat chef/ledarskapet för kansliet till stiftsdirektorn. Stiftskansliets ledningsgrupp består av biskop, stiftsdirektor, avdelningschefer, 1:e stiftsjurist och personalstrateg. Stiftsdirektorn leder ledningsgruppen. Stiftsdirektorn är chef och personalansvarig för samtliga avdelningschefer.

Nedan ges en kort beskrivning av de uppdrag och arbetsuppgifter som respektive avdelning ansvarar för inom kansliet. Tillsammans utgör avdelningarna en helhet där samarbete mellan avdelningarna är ett måste för att grunduppdragen i kyrkoordningen ska utföras på ett kvalitativt och professionellt sätt. Det innebär att uppdragen i kyrkoordningen är kansliets linjearbete. Detta görs möjligt genom att kansliets samlade personalresurs med fack- och specialistkompetens tas till vara inom samtliga avdelningar.

Därutöver har Lunds stift en vision som anger riktningen och som är vägledande för stiftets långsiktiga arbete med tillhörande undertexter. Visionen ska förverkligas genom prioriteringar och mål, vilka framgår i budgettexten framledes. Stiftsfullmäktige har fastställt stiftets prioriteringar för innevarande mandatperiod.

Biskopsstab

Stödfunktion till biskopens utövande av sitt uppdrag gentemot stiftskansliet, församlingar/pastorat, samhälle och näringsliv etcetera. Stödet innebär bland annat administrativt stöd, strukturering och beredning av det inkommande uppdragsflödet, press/kommunikationsfrågor samt beredning av visitationer med mera.

Direktorsstab

Främjar och stödjer såväl stiftskansliet som församlingar/pastorat inom följande områden: Kyrkoordningsfrågor, övergripande organisations- och rättsfrågor, kommunikation, ekonomi, personal, arbetet med flykting- och integrationsfrågor som genomförs av supportteamet migration (SMIL) samt Svenska kyrkansli Lunds stifts roll och uppgift i den sociala ekonomin. Här sker ett arbete via bidrag från Europeiska socialfondens projekt (ESF) kallat ”Arbetsrelaterad rehabilitering”.

Avdelning för församlingsutveckling

Främjar och stödjer församlingar/pastorat med inriktning mot kyrkans grundläggande uppgift: Fira gudstjänst, bedriva undervisning och utöva diakoni och mission. Avdelningen arbetar därutöver med rekrytering inom de fyra profilyrkena i Svenska kyrkan och genom avtal med församlingar/pastorat kring institutions- och militärsjälavård, främjande av processtöd i HBTQ-frågor, med stöd till kristna förskolor och telefon- och nätsjälavård genom jourhavande präst.

Avdelning för samverkan

Främjar och erbjuder stöd och kompetens inom stiftets prioriteringsområde samverkan: Administration, fastighet och kulturarv samt strategiskt miljöarbete och hållbar utveckling. Avdelningen har också ett internt ansvarsområde som består av stiftskansliets reception, vaktmästeri och service, intern IT och telefoni, kursadministration samt lokalansvar.

Avdelning för egendomsförvaltning

Avdelningen för egendomsförvaltning svarar tillsammans med egendomsnämnden för uppdraget att förvalta stiftets prästlönetillgångar, det vill säga jord, skog och fonder. Avkastningen från dessa tillgångar bidrar till utövandet av kyrkans grundläggande uppgift. Avdelningen har också ansvar för stiftets främjande vad avser fastighetsfrågor, arrendevärderingar med mera.

Årsredovisning 2019

Hur pengarna används 2019 kopplat till prioriteringar och mål

Stiftsstyrelsens beslut och prioriteringar utifrån stiftets uppdrag uttrycks i budgeten som för 2019 i sin helhet uppgår till 125,5 miljoner kronor. En stor del av budgeten omsluter löpande åtaganden och verksamhetskostnader. 2019 års budget bygger på en samlad bedömning av vilka behov församlingarna i Lunds stift har under de kommande åren.

Mål på olika nivåer

Lunds stifts mål anges i verksamhetsplanen och är milstolpar på väg i rätt riktning. Målen befinner sig på tre olika nivåer:

- Övergripande mål som anger färdriktningen och vilken förändring som ska ske på lång sikt i kyrkan och för dess medlemmar till följd av prioriteringarna. Dessa målsättningar påverkas av annat än Lunds stifts arbete, till exempel av förändringar i omvärlden.
- Syfte kallas de mål som gäller för prioriteringarna under mandatperioden 2018-2021. Inom denna tidsram ska Lunds stift med tillsatta resurser (personal, tid och budget) nå målen med hjälp av delmål.
- Delmål ska uppnås på kort sikt, i detta fall ett budgetår och vara ett resultat av de aktiviteter som genomförs inom ramen för budgetens verksamhetsplan. Måluppfyllelsen för dessa delmål ska utvärderas.

VÄSENTLIGA HÄNDELSER UNDER ÅRET

I stiftskansliets verksamhetsplan och budget för verksamhetsåret 2019 finns tydliga delmål som utgår ifrån fastställda prioriteringar för mandatperioden: Mission, Närvaro i samhället, Ledarskap och Samverkan. Delmålen ska uppnås på kort sikt, i detta fall för budgetåret 2019, och vara ett resultat av de aktiviteter som genomförs inom ramen för budgetens verksamhetsplan. Måluppfyllelsen för dessa delmål ska utvärderas. Verksamhetsplanens delmål och resultat samt stiftskansliets verksamhet och dess utförande finns noggrant beskrivet i den inledande delen av detta dokument, verksamhetsberättelse för 2019.

SAMMANFATTNING AV MÅL OCH RESULTAT FÖR VERKSAMHETSÅRET 2019

Måluppfyllelsen i verksamhetsplanen är mycket hög i förhållande till de genomförda uppdrag och aktiviteter som delmålen innehåller. Resultatet i sin tur utgör en grund för det fortsatta utvecklingsarbete som krävs för att nå målen i prioriteringarna för mandatperioden. I den text som följer redovisas beslut, ställningstaganden och väsentliga händelser under året som särskilt kan nämnas för verksamhetsåret 2019.

I februari reste biskop och stiftsdirektor tillsammans med en delegation från stiftskansliet till det nordöstra stiftet i Tanzania, North Eastern Diocese of Tanzania, NED. Delegationen besökte bland annat också Sebastian Kolowa Memorial University – SEKOMU, Irente Childrens Home, Irente School for the Blind och Irente Rainbow School. Biskopar och stiftsdirektorer signerade ett vänstiftsavtal för

2019–2029. I mars 2020 kommer biskop Stephen Munga med en delegation från NED till Lunds stift för att samtala om hur stiftet kan fördjupa vår relation genom att bland annat knyta ihop församlingar från våra respektive stift med varandra. Ett långsiktigt arbete påbörjades också med att involvera Lunds stifts församlingar i denna vänstiftskontakt.

I förhållande till Lunds stifts tyska vänstift EKM (Evangelische Kirche in Mitteldeutschland) genomfördes i mars en workshop tillsammans kring ”Vägen vidare”. Detta med anledning av att vänstiftsavtalet förlängts med tio år. Det har varit positivt att se hur samarbetet breddats till allt fler arbetsområden. Under året fördjupades också samarbetet med LMS (Lunds missionssällskap) genom en gemensamt finansierad tjänst där fokus är att arbeta och understödja en kyrka driven av mission. Detta som ett led i att inspirera och utveckla Lunds stifts församlingar i arbetet med mission som en del av den grundläggande uppgiften.

Avdelningen för församlingsutveckling har under 2019 fokuserat på församlingen som den huvudsakliga miljö där församlingsutveckling sker. Avdelningens medarbetare har därför på ett flertal sätt haft ambitionen att stödja de lokala församlingarna i deras utveckling och genomförande av den grundläggande uppgiften. Flera uppdrag där kyrkoherden bett om en specifik insats i församlingen, såsom inspirationsdagar kring församlingsinstruktion, arbetsmiljö eller församlingens vision har på så sätt visat sig vara viktiga.

Under året har det också skett en fördjupning av samverkan med andra organisationer såsom Sensus studieförbund och Jämshögs folkhögskola. Detta har genererat en ny kurs ”Grundläggande kurs om Svenska kyrkan” för församlingsmedarbetare som inte har någon profilutbildning men ändå har ett behov att fylla på med kunskaper kring kristen tro och kyrkans organisation.

Delaktigheten i biskop Johans prästdagar kring AI (artificiell intelligens) i januari skapade goda kontaktytor för stiftskansliets medarbetare. Den grundläggande frågan kretsade kring, vad är en människa? Hur påverkar AI kristen människosyn och etik? Dagarna var viktiga som fortbildning för stiftets präster och uppmuntrade till egen reflektion och delaktighet i samhällsdebatten.

Under 2019 tilltog också samtalen om religion i den allmänna samtids- och kulturdebatten, med kyrkans roll i samhället som en viktig dimension.

Lunds stifts kyrkomusiker stod i fokus vid ett flertal utbildningsdagar. Det arbetades bland annat med stiftets körer som växtplats och det arrangerades en fortbildningsdag för kyrkomusiker med föreläsare och en stiftshögtid för barnkörer i domkyrkan, Barn i guds tid, med 120 barn. Ytterligare en stiftshögtid för vuxna körsångare och orkester genomfördes också i domkyrkan med cirka180 körsångare.

Lunds stifts arbete med rekrytering resulterade i att 16 nya prästkandidater blev antagna, efter att ha deltagit i antagningsprocessen. Totalt finns nu 67 prästkandidater.

Viktigt har också varit det stora intresset för diakonyrket och diakonutbildningen. Många hör av sig, och av dem är det många som har väldigt lite kunskap om kyrkan och således långt kvar för att komma till antagning. Samtidigt finns en begynnande

Årsredovisning 2019

utveckling där vakanta diakontjänster inte återbesätts i församlingarna och att diakontjänster kan omvandlas till andra tjänster. Detta skapar osäkerhet inför framtiden och ett fördjupat behov av stöd och handledning till stiftets diakoner, kring vilken diakoni som ska bedrivas i stiftets församlingar.

Tjugofem blivande kyrkoarbetare från alla fyra profiler deltog i MSS (Mötesplats Stift Student) som under året bestod av en resa till EKM samt fyra kursdagar på Södra Hoka. Personal från stiftskansliet samt stiftsgruppen i Lund deltog också i SACO-mässan för gymnasieungdomar.

Gällande församlingarnas krisberedskap genomfördes tre utbildningsdagar i stiftet för att främja kunskaper i ämnet i församlingar, pastorat och kontrakt. Under våren 2019 uppmärksammades att Lunds stifts själavårdscentrum har funnits i 25 år. 2019 har även inneburit förändringar för själavårdscentrums arbete utifrån en anpassning till minskade personalresurser.

Konferensen ”Arena konfirmand 2019” samt fortbildningsdagen ”Aktuellt om konfirmandarbete” var två inspirations- och fördjupningsdagar som under året hittade sina former.

I arbetet med ledarskap var stiftskansliet delaktigt i utvecklandet av en ny mellanchefsutbildning tillsammans med Skara, Göteborgs och Växjö stift. 22 deltagare fortbildas således under 2020 i elva dagar i chefs- och ledarskap.

Den ordinarie kyrkoherdeutbildningen samt en extra behörighetsgivande under 2019, innebar kursstart för 27 möjliga framtida kyrkoherdar. Detta innebar också ett merarbete för stiftskansliet då fler ansökningsprocesser, dokumentationer, samtal, urval och uppföljningar skulle göras.

Inom ramen för den grundläggande kyrkoherdeutbildningen har Lunds stift under 2019 erbjudit fyra seminariedagar kring, ekonomi, kommunikation och arbetsgivarfrågor som syftar till en ökad samverkan mellan kyrkoherdar och förtroendevalda. Arbetet med arbetsgruppen på nationellt plan har fortsatt under 2019 där uppgiften har varit att ta fram material och koncept som stiften kan användas under den nya mandatperioden. Arbetsgrupper arbetar också för att ge förslag till en enkel webbbaserad grundutbildning för alla ordföranden.

Under året bistod avdelningen för församlingsutveckling domkapitlet med beredningen av 166 behörighetsärenden inför ansökning av ny tjänst, varav 29 gällde kyrkoherdetjänster, 109 komministertjänster samt 27 diakontjänster.

Stiftskansliet och SKUL har i samverkan erbjudit två olika ledarutbildningar där församlingarna kunnat anmäla sina unga ledare. Under året har ledarutbildningarna (steg 1 och steg 2) varit fulltecknade. Båda har haft ett väl utvecklat handledarskap. Dessutom har en fortbildningsresa till Kirchentag i Dortmund genomförts.

I juni anordnade SKUL (Svenska kyrkan i Lunds stift) en egen ungdomsfestival, Crossbeat på Hässleholmgården i Hässleholm med sju olika band som spelade. Vänstiftet EKM hade representanter med på plats och biskop Johan invigde festivalen tillsammans med biskop Dr. Stephen I Munga (NED).

Ett område som fördjupades under 2019 var arbetet med barn och andlighet. En konferens på detta tema med 200 deltagare genomfördes på Stiftsgården Åkersberg

i september. Nätverket för andlig fördjupning i Lunds stift startade under året och samlade ett 60-tal medlemmar.

Stiftskansliet genomförde tiotalet kontraktssamlingar kallade Att gå ut, att nå ut, att stå ut – En dag om mission i vår tid, som initierande samtal på bredden kring förståelsen av begreppet mission i stiftets församlingar/pastorat.

Stiftskansliets arbete med den teckenspråkiga verksamheten fortgick under året med resultatet att fyra ungdomar konfirmerade sig. Ett samarbete med fyra andra stift inleddes också kring en framtida utveckling av den teckenspråkiga konfirmand- och ungdomsverksamheten under åren 2020-2022.

Efter kyrkomötesbeslutet från 2016 är stiftets församlingar/pastorat klara med all registrering i fastighetsregister och tar nu nya steg in i arbetet med lokalförsörjningsplaneringen.

Lokalförsörjningsplanen är ett strategiskt redskap i församlingens arbete med att säkerställa en långsiktigt hållbar resurshushållning.

Under 2019 påbörjades implementeringen av ett nytt IT-stöd för Kyrko-antikvarisk ersättning (KAE). Under hösten genomfördes tre utbildningstillfällen för församlingar/pastorat. Inför ansökningsfristen i oktober 2019 krävdes extra arbetsinsatser av kulturarvsteamet som via telefon och möten stöttade församlingar/pastorat i användning av det nya digitala verktyget. Arbetet med implementering fortsätter under 2020–2021. Lunds stift deltar aktivt i vidareutveckling av verktyget samt arrangerar utbildningar och ger stöd till församlingar/pastorat vid ansökan och rekvirering av KAE.

Under 2019 påbörjades en samverkan med etnologiska institutionen vid Lunds universitet kring det kyrkliga kulturarvets betydelse för lokalsamhället. Ett första mål är att utföra ett pilotprojekt med fallstudier omkring utveckling av stängda eller låganvända kyrkor i några olika församlingar.

Den regionala samrådsgruppen för det kyrkliga kulturarvet i Lunds stift har under året förnyats och utvidgats. I samband med detta antog gruppen en arbetsordning med inriktningen att det kyrkliga kulturarvet inte bara ska bevaras, utan också användas och utvecklas. Förutom för Svenska kyrkan, länsstyrelserna och de regionala museerna finns i gruppen numera även representanter för övriga museer med regionala uppdrag samt för hembygdsförbunden i Blekinge och Skåne.

Hösten 2019 genomfördes en kulturarvsdag. Som ett led i förnyelsearbetet med fokus på det kyrkliga kulturarvet som samhällsresurs arrangerades den av regionala samrådsgruppen i samverkan med Gärsnäs församling. Dagen, som var öppen för allmänheten, innehöll rundvandring och visningar av kulturmiljöerna omkring kyrkan och en mängd föredrag med kultur- och kulturarvstema.

Arbetet med att införa församlingar/pastorat i diarie- och dokumenthanterings-systemet Public 360 fortsätter inom ramen för stiftskansliets löpande arbete, med stöd och hjälp i form av utbildningar och support.

Under 2019 genomfördes ett projekt för att ordna och förteckna arkiv inför övergången till verksamhetsbaserad arkivredovisning. Projektet innebär att en extra arkivarie har projektanställts från augusti 2019 och ett år framåt. 47 enheter är

Årsredovisning 2019

anmälda till projektet och av dem fick 24 besök under 2019. Eftersom projektet fortsätter under 2020 är delmålet inte uppfyllt ännu, men det fortlöper enligt plan. Sedan arbetet med administrativ samverkan inleddes har Lunds stift kommit långt. Idag är drygt 70 procent av alla församlingar/pastorat i Lunds stift anslutna till den gemensamma IT-plattformen (GIP). Arbetet fortsätter som projekt under 2020 och avslutas i samband med årsskiftet 2020-2021.

Arbetet med gemensamma tjänster inom löne-och ekonomiområdet (GAS) fortsätter, antingen via stiftets servicebyrå eller i egen regi. Arbetet i hela Svenska kyrkan är på god väg men ännu finns mycket kvar för att kunna möta de utmaningar och förväntningar som finns på arbetet. Servicebyrån har idag totalt tolv församlingar/pastorat som köper ekonomi och/eller personaltjänster. I stiftet finns också sju församlingar/pastorat som arbetar med GAS i egen regi.

Svenska kyrkans tekniska telefoniplattform (GTP) har under 2019 successivt, stiftsvis, höjts från Telia Centrex till Telia Touchpoint Plus. Detta har inneburit en mängd olika fördelar både för befintliga enheter i lösningen och för tillkommande enheter, bland annat med gemensamma kataloger och bättre möjligheter till samarbete inom stiftet och i framtiden även mellan stiften. I april höjdes den tekniska plattformen för Lunds stifts deltagande enheter stiftskansliet, Helsingborgs pastorat och Lunds pastorat.

Ersta Sköndal Bräcke högskola har på Lunds stift uppdrag och finansiering genomfört delprojekt 1 i forskningsprojektet ”Församling i förändring”. Delprojektets mål är att kartlägga hur det ideella engagemanget gestaltar sig efter det stora uppsving för ideellt arbete i många av Lunds stifts församlingar som växte fram i samband med flyktingarbetet 2015 och framåt samt att undersöka om och i så fall hur detta påverkat församlingssynen. Delprojektet redovisades och slutfördes under våren 2019.

Under 2019 var arbetet med en klimatstrategi intensivt. Stiftskonsulenten för hållbar utveckling deltog i den nationella taktiska gruppen för klimat och bidrog med kunskap, förslag och åtgärder. Under hösten var klimatstrategin ute på remiss till stiftsstyrelser och egendomsnämnder och själva strategin, nuförtiden kallad ”Svenska kyrkans färdplan för klimatet” antogs i december 2019 av kyrkostyrelsen. Under hösten fördes många samtal på stiftskansliet kring hur stiftskansliets kommande klimatarbete och befintlig stöd- och tillsynsverksamhet kan knytas samman för största nytta för församlingar och pastorat under 2020. Under hösten var också klimatsamverkan med Avdelning för egendomsförvaltning i fokus.

STIFTSFULLMÄKTIGE

Stiftsfullmäktige har under 2019 sammanträtt två gånger samt genomfört en utbildningsdag på temat ”Församlingars utmaningar i nutid och i framtiden”. Föredragshållare var David Thurfjell, religionshistoriker och professor i religionsvetenskap.

Av stiftsfullmäktiges beslut under 2019 kan särskilt nämnas följande:

- Fastställande av arbetsordning för stiftsfullmäktige
- Fyllnadsval av ordförande för stiftsfullmäktige i Lunds stift för resterande tid av mandatperioden
- Stiftsfullmäktige har tagit emot, och lämnat till stiftsstyrelsen att bereda, följande motioner:
- Motion angående upprättande av en vikariepool för diakoner och musiker
- Motion angående ”Hur krympande församlingar kan bli så kallade tillväxtförsamlingar”?

Av stiftsstyrelsens beslut kan särskilt nämnas följande:

- Beslut utifrån anmodan från Simrishamns kyrkofullmäktige om att lägga samman Simrishamns, S:t Olofs och Rörums församlingar till en församling den 1 januari 2020
- Beslut om samgående mellan Ekeby och Kropps församling till en församling
- Revidering av stiftsstyrelsens delegationsordning
- Deltagande i programmet Social Hållbarhet – demokrati och tillit
- Ansökan om medel till S:t Petri kyrkas – orgelfestival
- Beslut att överföra medel från kostnadsstället 1301 medel till stiftsstyrelsens förfogande till kyrkovalet 2021
- Att Lunds stift ansluter sig till förslaget Svenska kyrkans färdplan för klimatet
- Förslag till val av ledamöter med specialkompetens till stiftsgårdsstyrelsen
- Beslut om utlåning av medel till Karlskrona-Aspö pastorat
- Stiftsstyrelsen har gett kansliledningen i uppdrag att ta fram en genomgripande strategisk analys som innehåller omvärldsspaning och planering utifrån de ekonomiprognoser som kyrkokansliet tar fram avseende kyrkoavgifter/stiftsbidrag. Uppdraget innebär att se över stiftskansliets verksamhet utifrån stiftets uppdrag och dess kostnader för verksamhetsåren 2020–2024.

Av det ej beslutade bidraget om 3 miljoner kronor har stiftsstyrelsen beslutat att bevilja 1 150 000 kronor till följande bidragstagare och åtgärder:

• Anslag avsatt för kommande Kyrkoval 2021	1 000 000
• Sundsgårdens Folkhögskola avseende preparandkurs för blivande kyrkomusiker.	50 000
• Bidrag till FBHO, Framtiden bor hos oss	100 000

Stiftsstyrelsen har under 2019 avgett remissyttranden för följande PM/remisser/enkäter:

- Kyrkoordningens bestämmelser om kyrkotillhörighet – om medborgarskapets betydelse, dopets ställning i relation till utträden med mera.
- Direkta val
- Vissa frågor om biskopsval
- Tillsyn av samfälligheterna för särskilda uppgifter

Årsredovisning 2019

- Gemensam ordning för nattvardsgudstjänster
- Byte av uppdrag inom vigningstjänsten

Av stiftsstyrelsens arbetsutskotts beslut (utifrån delegation från stiftsstyrelsen) kan särskilt nämnas följande:

- Au initierar en utbildningsdag för stiftsfullmäktige hösten 2019
- Ansökan om medel för diakonal utveckling, en församlingar har beviljats bidrag om 222 000 kronor till lönekostnad under sex månader för nyinrättande av diakontjänst
- Ansökan om medel för FBHO, Framtiden bor hos oss
- Beslut om uppföljning och tillsättning gällande förändring av tjänster inom stiftskansliet

Vid framtagandet av remissyttranden har arbetsgrupper bildats av stiftskansliets tjänstemän och utsedda ledamöter från stiftsstyrelsen och domkapitlet. Genom samverkan mellan olika remissinstanser från Lunds stift kan aktuella ärenden belysas från olika perspektiv, något som leder till genomarbetade remissvar.

Stiftsstyrelsens ärenden har beretts av arbetsutskottet. Arbetsutskottet och stiftskansliets personal har på delegation från stiftsstyrelsen beslutat i ett stort antal ärenden. Arbetsutskottet har haft ett arbetssätt som riktat sig både inåt och utåt i stiftets organisation. Arbetsutskottet har också varit aktivt som styrgrupp och referensgrupp i stiftsövergripande projekt såsom ESF-projekten ”Arbetsrelaterad rehabilitering”.

Miljöinformation

Stiftet bedriver ingen enligt miljöbalken tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet.

Framtida utveckling samt väsentliga osäkerhetsfaktorer

Medlemsutvecklingen i kombination med den ekonomiska utvecklingen i stort påverkar kyrkans ekonomi och av allt att döma kommer intäkterna från kyrkoavgiften kontinuerligt att minska. Det är en utmaning för Lunds stift att påverka den utvecklingen till exempel genom att främja mission och genom att visa på det goda arbete som görs i församlingarna. Samtidigt måste stiftet förbereda för minskade ekonomiska resurser i framtiden.

FINANSIERING

Kyrkoavgiften var i stort sett densamma under 2019 som föregående år, cirka 59,5 miljoner kronor medan stiftsbidraget minskade med 1,9 miljoner kronor till 41,1 miljoner kronor. Föregående år erhölls ett extra stiftsbidrag om 3 miljoner kronor, vilket gör jämförelsen något felaktig. Rensar man för den effekten var ökningen 1,1 miljoner kronor och detta är hänförligt till den förändring av stiftsbidraget som initierades 2018 och pågår fram till 2021. Under 2020 kommer

stiftsbidraget att öka med 900 000 kronor och 2021 med 700 000 kronor för att därefter stanna kvar på den nivån och utgå enligt den nya modellen.

För 2020 beräknas tillväxten i kyrkoavgiften bli negativ om 1,8 procent för att de efterkommande tre åren fram till 2023 att i princip vara noll. Det går därför inte att kompensera ökningar i löner och övriga kostnader med förändring i kyrkoavgift med nuvarande avgiftssats.

Resultatet för våra kapitalplaceringar blev 7,3 miljoner kronor att jämföra med budgeterat 2 miljoner kronor, vilket är 5,3 miljoner kronor bättre än budgeterat. Vid årets utgång uppgick marknadsvärdet på Lunds stifts kapitalplaceringar till 108,9 miljoner kronor jämfört med 102 miljoner kronor föregående år. En ökning på 6,8 miljoner kronor trots försäljningar om 9,6 miljoner kronor (se avsnittet ”Kommentar till det ekonomiska utfallet). Det bokförda värdet uppgick till 87,3 miljoner kronor (90,6 miljoner kronor), vilket ger ett dolt övervärde om 21,6 miljoner kronor (11,1 miljoner kronor).

Kapitalplaceringarna följer Svenska kyrkans etiska riktlinjer och är placerat enligt nedanstående tabell.

Kapitalförvaltare	Instrument	Bokfört värde	Marknadsvärde
Kammarkollegiet	Aktiekonsortiet Spiran	29,1	45,8
Kammarkollegiet	Räntekonsortiet	16,1	15,0
Kammarkollegiet	Företagsobligationskonsortiet	16,6	16,9
Swedbank	Räntefond Talenten	14,9	14,3
Swedbank	Aktiefond Talenten	10,6	16,9
Summa		87,3	108,9

Kassaflödet blev +0,7 miljoner kronor, anledningen till att det inte blev större med hänsyn till det positiva resultatet var fortsatt utlåning om 3 miljoner kronor till Stiftelsen Lunds Stiftsgård avseende satsningen på Andrum, där nu hela det avtalade lånebeloppet är utbetalt, samt finansiering av verksamhet som använder sig av det riktade församlingsbidraget, ett bidrag som erhölls i förskott 2017.

KOMMENTAR TILL DET EKONOMISKA UTFALLET

Verksamhetens resultat blev i princip noll och följde lagd budget som på rörelseresultatsnivå var -0,8 miljoner kronor, där finansnettot är den post som genererar det positiva resultatet. Budgeterat var ett positivt resultat om 1,2 miljoner kronor medan den redovisade resultatet uppgick till 7,3 miljoner kronor. Anledningen till den stora skillnaden mellan faktiskt och budgeterat resultat är det kraftigt positiva finansnettot under året. Det positiva finansnettot består av realisationsvinster som gjordes vid slutet av året när aktiefonder såldes för 9,6 miljoner kronor och gav realisationsvinster om 4 miljoner kronor. Det var den

Årsredovisning 2019

kraftiga börsuppgången under året som gjorde att andelen aktier översteg vad som är tillåtet enligt kapitalplaceringspolicyn och för att balansera detta utfördes därför försäljningarna som genererade realisationsvinsterna.

Det egna kapitalet uppgick vid årets utgång till 110 miljoner kronor (103 miljoner kronor), vilket överstiger det uppsatta målkapitalet (50 miljoner kronor) med 60 miljoner kronor. Soliditeten ökar från 66,9 procent till 71,7 procent, detta på grund av det positiva resultatet om 7,3 miljoner kronor.

FRAMTIDEN

Kyrkokansliets analysenhet ger varje år ut en årsrapport som syftar till att ge en överblick över de trender och händelser under det gångna året som av analysenheten bedöms vara av särskild betydelse för de utmaningar som formuleras i omvärldsbeskrivningar inför kommande budgetar. Nedan beskrivs de åtta problemområden som är av vikt att vara medveten om när verksamhetsplaner och budgetprocesser startar.

- Ökat behov av undervisning och lärande
- Minskade kontaktytor och försvagad relation till unga
- Ökande psykosocial ohälsa
- Välfärden utmanas
- Risk för minskat bistånd till de mest utsatta
- Kyrkan har ett stort klimatansvar
- Behov av att säkra framtidens kompetensförsörjning
- Behov av att arbeta för en ekonomiskt hållbar kyrka

Klimatkrisen eskalerar och förvärras men leder samtidigt till en ökande medvetenhet och till en rad politiska och tekniska åtgärder som syftar till att stävja den. Inom Svenska kyrkan pågår ett målinriktat arbete med att ställa om verksamheten i en hållbar riktning.

Välfärden utmanas genom växande klyftor, segregation, bostadsbrist och demografisk obalans. Utvecklingen ställer nya krav, inte bara på det politiska etablissemanget utan även på civilsamhället. Här är Svenska kyrkan en viktig aktör. Antalet flyktingar i världen är större än någonsin tidigare och de humanitära behoven är skriande. Trots detta minskar globalt sett biståndet. Svenska kyrkans insamlingsverksamhet brottas med problem som minskande insamlade medel och ökande konkurrens från andra insamlingsorganisationer.

Den psykiska ohälsan ökar, inte minst bland unga och äldre, och familjelivet pressas av ökande stress. Tillgång till de ”existentiella resurser” som Svenska kyrkan, men även kultur- och föreningslivet, förvaltar och förnyar är därför av central betydelse för samhällets existentiella hållbarhet. Människor i allmänhet och unga i synnerhet förlorar alltmer en levande relation till det kristna arvet. För att människor inte ska förlora tillgången till den existentiella resurs som den kristna traditionen kan bidra med gör Svenska kyrkan särskilda satsningar.

För att försäkra sig om att även i fortsättningen kunna fullgöra sin grundläggande uppgift måste Svenska kyrkan säkra den framtida kompetensförsörjningen. För detta krävs bland annat attraktiva arbetsplatser och möjligheter till personlig utveckling och fortbildning.

Digitaliseringen omdanar samhället i grunden. Fördelarna är många: Växande kontaktnät, ökad tillgänglighet till information och kulturutbud, mer energisnål

Årsredovisning 2019

teknik. men det finns också utmaningar: Ökande stress, desinformation, näthat och hot mot säkerhet och integritet. Svenska kyrkan kan både dra nytta av digitaliseringen för effektivare resursutnyttjande och spela en viktig roll i det etiska samtalet samt i att erbjuda zoner fria från ständig uppkoppling.

FRAMTIDEN UTIFRÅN LUNDS STIFTS PERSPEKTIV

Det blir allt större klyftor i det svenska samhället. Ojämlikheten på många plan har ökat. Därför behöver vi som kyrka sträva efter ett samhälle där kyrkans arbete bidrar till sammanhållningen i samhället. Det finns idag stora utmaningar att nå ut med budskapet om kyrkans liv och vad kristen tro är. Människor utmanas kring vad som är sant och vad som är falskt. Vad är ”fake news”? Och hur står falska nyheter i kontrast till det vi som kyrka kallar sanning och vill förmedla?

Ge hopp i tider av andlig nöd

Det finns också en hög grad av psykisk ohälsa i samhället. Kan kyrkan vara en resurs i människors liv då? 46 procent av alla sjukskrivningar beror idag på psykisk ohälsa. 25 procent av alla som söker sig till akut psykvård är födda på 90-talet. Samtidigt går psykisk ohälsa ner i åldrarna och ökar i åldrarna 10–12 år. Hur kan Svenska kyrkan i detta sammanhang stå för hopp och möjligheter? För stiftskansliet berör det flera områden inom undervisning, diakoni, ledarskap, själavård och som en del av det andliga hållbarhetsarbetet. I förlängningen av den ekologiska, ekonomiska, och sociala hållbarheten, är kyrkans särskilda uppdrag att just värna den andliga hållbarheten. Vem ska värna denna fjärde hållbarhetsdimension om inte Svenska kyrkan?

Kyrkan som attraktiv arbetsplats

En tydlig framtidstrend är att fler församlingar/pastorat och pastorat under de kommande åren kommer att få en sämre ekonomi vilket innebär mindre resurser. Samtidigt med försämrad ekonomi förutspås en annan utmaning i församlingarna och det är svårigheter att få sökande till lediga profiltjänster (präst, kyrkomusiker, församlingspedagog och kyrkomusiker). Stiftets proaktiva arbete med ett traineeprogram, för att nå ungdomar som är intresserade av profilyrken i kyrkan och flera andra rekryteringsinsatser, är därför under de kommande åren viktiga. Frågan är hur kyrkan som arbetsplats även i framtiden ska kunna bibehålla attraktionskraften, så att unga och resursstarka människor väljer ett arbete i kyrkans tjänst?

Mentorsprogram för kyrkorådsordförande

I takt med att medlemsantalet minskar blir sannolikt utbildad personal i samverkan med förtroendevalda, som är rustade för uppdraget, nyckeln till en hållbar verksamhet över tid. Ett framtida mentorsprogram för ordförande i kyrkoråd bör undersökas. En ordförandeutbildning tillsammans med andra stift i Svenska kyrkan kan vara en realistisk och god väg framåt för att stärka de lokala enheterna.

Vara relevant från vagga till grav

En fråga som blir allt mer viktig i framtiden är hur människor i sina liv kan relatera till kyrkan från vaggan till graven. Hur blir kyrkan något som omsluter hela livet? Kan kyrkan i framtiden till exempel få fler föräldrar att erfara att det är meningsfullt, även för dem som föräldrar, att välja dop för sina barn?

Uppmuntra till internationella relationer och mission

Kyrkan är samtidigt både lokalförsamling och global samhörighet. Att arbeta mot en vision där varje församling/pastorat i stiftet ska vara indragen i någon form av internationell relation är därför en viktig del av det internationella främjandet som stiftskansliet vill bedriva framåt.

Stiftskansliet behöver således möta upp församlingars behov kring mission och internationella frågor, samtidigt som olika ”missionssatsningar” som gjorts och görs av stiftets församlingar behöver analyseras.

Framförhållning i utbudet a och o

Det är också tydligt att det finns flera aktörer som i framtiden kommer att rikta sig till stiftets församlingar/pastorat och erbjuda alternativ kring fortbildningar och arrangemang. Stiftskansliet behöver därför arbeta med längre framförhållning kring kurser och arrangemang, som är specifika just för ett stiftskansli, och aktivt kommunicera syfte och mål. Det finns också en befogad oro kring eventuella försämringar gällande profilutbildningarna på SKUI (Svenska kyrkans utbildningsinstitut) i Lund, samt vad en förändring skulle komma att innebära för Lunds stift.

Fokus på unga och andlig fördjupning

SKUL (Svenska kyrkans unga i Lunds stift) kommer även i framtiden att ha fokus på barns och ungdomars centrala plats i vår kyrka och har ambitionen att bedriva lägerverksamhet samt demokratisk skolning på kristen grund. Det finns även en vilja att fördjupa samtalen och nätverken kring den andliga fördjupningen i Lunds stift och se vilka platser och sammanhang i stiftet som blir viktiga för människor att samlas kring. Inom den teckenspråkiga verksamheten kan också spåras ett fördjupat intresse för andlig fördjupning och en föreläsningsserie om Jerusalem samt en pilgrimsresa till Assisi planeras under 2021.

Idealitet och lärande som stärker framåt

Under de kommande åren behöver vi också initiera olika fördjupningsmöjligheter för erfarna kyrkoherdar: Det kan röra sig om UGL (utveckling-grupp-ledare) på bred front för ledare och arbetsledande chefer i Lunds stift, samt internationella utbyten på chefsnivå, mellan våra vänstift och kyrkor som står i andra traditioner. Det kommer också att finnas en intressant utmaning i att utveckla idealitetsarbetet och närmare granska inom vilka områden idealitet kan vara en ny och förstärkande resurs i församlingarnas liv.

Årsredovisning 2019

Det inomkyrkliga programmet kring lärande och undervisning vill också vara en idékraft som stärker kyrkan med tidshorisonten 30 år framåt i tiden. Vad detta program kommer att ha för inverkan är ännu ovisst, men klart är att kyrkan står i en process av ett ”kulturskifte” som närmare innebär att i allt större omfattning integrera lärande och undervisning i kyrkans övriga arbete.

Satsa på nätverk och inkludering

Vi behöver samtidigt skapa nätverk som delar kunskap om unga människors livssituation och vilka möjligheter de har att ta till sig kyrkans kommunikation om kristen tro. En viktig fråga blir då vilka utbildnings- och kommunikationsverktyg som kyrkan väljer att satsa på. Hur kan församlingen/pastorateten på riktigt vara en inkluderande miljö där allt från HBTQ-frågor till cispersoners relation till kristen tro får finnas med?

Krav på kyrka i framkant för barn, unga och kommande generationer

Det växer samtidigt fram fler ansatser och initiativ från kyrkliga gemenskaper utanför Svenska kyrkans gängse organisationsstrukturer, många gånger ekumeniska och drivna av ett entreprenörskap. Här har Svenska kyrkan en stor utmaning att förhålla sig till. Inte minst då mycket av vårt egna personkapital kommer att engageras, liksom de ideella som vi förväntar oss ska kunna bära Svenska kyrkans arbete, i en allt större utsträckning. Här behövs reflektion, nyfikenhet och frimodighet. Det kommer också att finnas behov av att på allvar lyfta fram barns och ungas möjligheter att leda, forma och påverka församlingarnas/pastoratens och gudstjänst- och andaktsliv. Detta för att kyrkan ska kunna vara ett realistiskt alternativ och en samlande tros- och livsgemenskap i mötet med kommande generationer.

Bygga broar diakonal utmaning när välfärden sviktar

Från och med 1 januari 2021 upphör de ekonomiska medlen från kyrkomötet för flykting och migrationsarbetet, Support teamet Migrations (SMIL) uppdrag fasas ut under 2020. SMILS:s uppdrag är och har varit att verka för en integrering av arbetet med asylsökande och flyktingar i församlingarnas/pastoratens liv. Uppdraget under 2020 kommer att innebära att bygga upp strukturer och arbetssätt som ska vara hållbara på sikt såsom brobyggarnas funktion och den referensgrupp som finns att tillgå för församlingarna/pastoratenarna.

Med tanke på att ”det blir allt större klyftor i det svenska samhället” så kan man konstatera att Svenska kyrkans diakonala arbete står inför stora utmaningar som följer på brister i välfärdssystemet. Ett växande antal människor lever som papperslösa i vårt land, en mycket hård tillvaro utan ekonomiskt stöd eller skydd. Arbetssättet med att brobyggarna även i fortsättningen efter 2020 ges möjlighet i församlingar/pastorat att bygga broar mellan asylsökande/nyanlända är centralt för att bidra till en växande gemenskap. Likaså gäller referensgruppens fortsatta arbete med vara ett bollplank i arbetet och angelägen närvaro i Lunds stift.

Vikten av social hållbarhet och integration

Lunds stift är med på den nationella satsningen på Social hållbarhet - tillit och demokrati. Här har arbetet mot främlingsfientlighet kommit att bli mycket betydelsefull. Fortsatt behov av stöd till konvertiter. Församlingarna har fortsatt behov av juridisk rådgivning. Det psykosociala stödet ökat behov för att gruppen som mår dåligt ökar ständigt på grund av samhällsklimatet. Viktigt att arbetet för inkludering och integration fortsätter ute i församlingar. Det är en central fråga för hela samhället och det är viktigt att kyrkan finns med i detta.

Göra gemensamt och samverka trots olikheter

Samverkan och samordning inom Svenska kyrkan är ett angeläget område för att kunna bedriva kostnadseffektiv, kvalitativ och hållbar verksamhet. I samverkan med hela Svenska kyrkan eftersträvas en likvärdig kvalitet inom samverkansområdena IT, fastigheter, ekonomi- och lönehantering, ärende- och dokumenthantering samt inköpsstöd, trots att förutsättningarna är olika.

Mycket händer nu och framöver i samverkan/samordningsfrågorna och främst inom det administrativa området där bland annat kyrkomötet har fattat beslut om att 2022 ska ett gemensamt lönecenter för Svenska kyrkan etableras.

Hållbar och långsiktig fastighetsförvaltning

”För att ge församlingar bättre förutsättningar att fullgöra sitt uppdrag fattade kyrkomötet i november 2016 beslutet Gemensamt ansvar – fastigheter, kyrkor och utjämningssystem” (Kyrkomötets skrivelse 2016:7) Lokalförsörjningsplanering är en av flera metoder för att skapa långsiktig hållbarhet för kyrkolivet och ska ge stöd till att fatta välgrundade beslut om fastigheterna med utgångspunkt i församlingsinstruktionen och verksamhetsplaneringen. Effektivare fastighetsförvaltning med minskade fastighetskostnader bidrar till ökade resurser för den grundläggande uppgiften. Hur den grundläggande uppgiften utförs behöver därför också bearbetas och utvecklas för att evangeliet ska nå ut på bästa sätt.”

Lokalförsörjningsplaner – piloter är igång

Under februari 2020 har arbetet med lokalförsörjningsplanering i Lunds stift påbörjats. De 14 församlingar/pastorat som är piloter är igång med sitt förberedelsearbete vilket innebär att organisera arbetet i den egna församlingen/pastoratet och att börja samla in fakta kring fastighetskostnad, nyttjandegrad, fyllnadsgrad, uppvärmning och så vidare. Utifrån församlingsinstruktionens omvärldsanalys och verksamhetsplan går arbetet sedan vidare med en samlad bedömning kring verksamhet och fastighetsbestånd lokalförsörjningsplan ska beslutas av kyrkofullmäktige. Sensus studieförbund och stiftskansliet stöttar processen och följer arbetet.

Årsredovisning 2019

Satsning på klimatstrategi och handlingsplan för Lunds stift

Kyrkomötet 2019 avsatte 25 miljoner i finansiering för ett arbete med klimatstrategin under åren 2020-2022. Mycket arbete har lagts på att färdigställa den för Svenska kyrkans gemensamma klimatstrategi ”Färdplan för klimatet” och under våren 2020 påbörjas arbetet med att ta fram en handlingsplan för Lunds stift.

I budget för 2020 beslutade stiftsfullmäktige i Lund att avsätta 1 mkr för år 2020 till stöd för församlingar/pastorats klimatbefrämjande åtgärder.

Allt arbetet med den gemensamma klimatstrategin ska skapa ökade förutsättningar inom Svenska kyrkan för att uppnå minskad klimatpåverkan och positiva bidrag till omställningen. Vidare ska den synliggöra positiva bidrag, dels inomkyrkligt för att inspirera varandra och bygga stolthet, dels externt för att visa på Svenska kyrkans bidrag och roll som en trovärdig samarbetspart.

Stiftsstyrelsens uppdrag till kansliledningen inför kommande verksamhetsår 2020–2024

Stiftsstyrelsen har gett kansliledningen i uppdrag att ta fram en genomgripande strategisk analys som innehåller omvärldsspaning och planering utifrån de ekonomiprognoser som kyrkokansliet tar fram avseende kyrkoavgifter/stiftsbidrag. Uppdraget innebär att se över stiftskansliets verksamhet utifrån stiftets uppdrag och dess kostnader för verksamhetsåren 2020–2024. Ledningsgruppen startade upp sitt arbete under våren 2019 med en översyn av kansliets arbete i förhållande till nuvarande och framtida uppdrag utifrån förändringar i omvärlden, kyrkomötesbeslut och församlingars/pastorats behov. Som ett led i detta arbete har stiftskansliet påbörjat en undersökning riktad till församlingar/pastorat som skickats ut under februari 2020 kring vilka typer av främjande och stöd som stiftets församlingar/pastorat behöver i framtiden. I uppdraget ingår även att se över fastighetsorganisation – främjande/operativt arbete – ta betalt. Arbetet med att ta förslag och åtgärder har påbörjats inför det kommande budgetarbetet för såväl på kort som på lång sikt.

Solnedgång, stiftskansliet i Lund.
Foto: Maria Lundström

FLERÅRSÖVERSIKT

	2019	2018	2017	2016	2015
Allmänna förutsättningar					
Tillhöriga per 31 december (antal)	845 934	857 424	871 715	888 709	904 045
Tillhöriga per 31 december (andel av invånarna i %)	55,6	56,4	58,9	60,0	62,1
Kyrkoavgift (%)	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03
Medelantalet anställda omräknat till heltid	64	66	67	63	64
Intäkts- och kostnadsanalys (kkr)					
Verksamhetens intäkter	146 134	143 803	150 738	132 580	123 852
Verksamhetens resultat	-15	491	884	391	6 499
Resultat från finansiella investeringar	7 322	5 327	3 305	3 317	4 047
Skatt på näringsverksamhet	-45	-12			
Årets resultat	**7 262**	**5 806**	**4 189**	**3 708**	**10 546**
Kyrkoavgift (tkr)	59 487	59 560	56 492	53 848	54 306
- varav slutavräkning (tkr)	2 520	3 428	2 046	1 144	1 906
Personalkostnader/verksamhetens intäkter (%)	44,6	45,2	40,9	43,2	44,1
Av- och nedskrivningar/verksamhetens intäkter (%)*	0,2	0,2	0,1	0,2	0,3
Ekonomisk ställning					
Fastställt mål för det egna kapitalets storlek (kkr)	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Eget kapital (kkr)	110 135	102 873	97 067	92 877	89 169
Soliditet (%)	71,7	66,9	61,8	70,7	75,9
Värdesäkring av eget kapital (%)	7,1	6,0	4,5	4,2	13,4
Likviditet (%)	295	256	253	360	424
Förvaltade stiftelser					
Stiftet förvaltar 7 stiftelser med ett totalt utgående eget kapital om 19 010 kkr.					

Nyckeltalsdefinitioner

Kyrkoavgift (%) - Anges i procent av den kommunalt beskattningsbara inkomsten
Varav slutavräkning - För förklaring se redovisningsprinciper
Soliditet - Eget kapital i förhållande till balansomslutning.
Värdesäkring av eget kapital - Årets resultat i förhållande till ingående eget kapital.
Likviditet (%) - Uppgiften beräknas som utgående omsättningstillgångar dividerat med kortfristiga skulder

Resultaträkning
Tkr

	Not	2019-01-01 -2019-12-31	2018-01-01 -2018-12-31
Verksamhetens intäkter			
Kyrkoavgift		59 487	59 560
Erhållen ekonomisk utjämning	2	41 090	42 990
Erhållna bidrag	3	35 426	26 744
Nettoomsättning	4	9 418	13 515
Övriga verksamhetsintäkter		713	994
Summa verksamhetens intäkter		**146 134**	**143 803**
Verksamhetens kostnader			
Lämnad inomkyrklig utjämning		-40 010	-37 153
Övriga externa kostnader	5, 6	-40 596	-40 862
Personalkostnader	7	-65 226	-65 060
Av- och nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar		-317	-237
Summa verksamhetens kostnader		**-146 149**	**-143 312**
Verksamhetens resultat		**-15**	**491**
Resultat från finansiella investeringar	8		
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		7 323	5 345
Räntekostnader och liknande resultatposter		-1	-18
Resultat efter finansiella poster		**7 307**	**5 818**
Skatt på näringsverksamhet	9	-45	-12
Årets resultat		**7 262**	**5 806**

Balansräkning
Tkr

	Not	2019-12-31	2018-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier, verktyg och installationer	10	756	933
		756	**933**
Finansiella anläggningstillgångar			
Långfristiga värdepappersinnehav	11	98	98
Långfristiga fordringar	12	30 000	27 000
		30 098	**27 098**
Summa anläggningstillgångar		**30 854**	**28 031**
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		1 318	1 688
Aktuell skattefordran		1 002	916
Övriga fordringar		758	2 735
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	13	11 297	11 512
		14 375	**16 851**
Kortfristiga placeringar	11, 19	87 382	90 554
Kassa och bank	19	21 067	17 205
Summa omsättningstillgångar		**122 824**	**124 610**
SUMMA TILLGÅNGAR		**153 678**	**152 641**

Balansräkning
Tkr

	Not	2019-12-31	2018-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Balanserat resultat		102 873	97 067
Årets resultat		7 262	5 806
Summa eget kapital		**110 135**	**102 873**
Avsättningar	14	1 956	1 818
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		5 454	4 544
Skatteskulder		34	0
Övriga skulder	15, 16	24 523	21 872
Villkorade bidrag	17	861	1 450
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	18	10 715	20 084
Summa kortfristiga skulder		**41 587**	**47 950**
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		**153 678**	**152 641**

Rapport över förändringar i eget kapital

Tkr

Förändring av eget kapital

	Balanserat resultat	Årets resultat	Summa eget kapital
Eget kapital 2018-01-01	92 877 884	4 189 274	**97 067 158**
Omföring av föregående års resultat	4 189 274	-4 189 274	**0**
Årets resultat		5 805 583	**5 805 583**
Utgående balans 2018-12-31	**97 067 158**	**5 805 583**	**102 872 741**
Ingående balans 2019-01-01	97 067 158	5 805 583	**102 872 741**
Omföring av föregående års resultat	5 805 583	-5 805 583	**0**
Årets resultat		7 262 164	**7 262 164**
Eget kapital 2019-12-31	**102 872 741**	**7 262 164**	**110 134 905**

Kassaflödesanalys

Tkr

	Not	2019-01-01 -2019-12-31	2018-01-01 -2018-12-31
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster		7 307	5 817
Resultat efter finansiella poster		**7 307**	**5 817**
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet			
Av- och nedskrivningar		330	237
Ökning/minskning av avsättningar		137	-519
Betald inkomstskatt avseende näringsverksamhet		-45	-12
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapitalet		**422**	**-294**
Kassaflöde från förändring i rörelsekapital, långfristig gravskötselskuld och begravningsverksamheten			
Minskning/ökning av kortfristiga fordringar		2 562	-2 397
Ökning/minskning av kortfristiga skulder		-6 448	-8 664
Kassaflöde från den löpande verksamheten		**3 843**	**-5 538**
Investeringsverksamheten			
Förvärv/tillverkning av materiella anläggningstillgångar		-153	-210
Förändring av långfristiga fordringar, utlämnande av lån		-3 000	-17 000
Kassaflöde från investeringsverksamheten		**-3 153**	**-17 210**
Årets kassaflöde		**690**	**-22 748**
Likvida medel vid årets början		107 759	130 506
Likvida medel vid årets slut		**108 449**	**107 758**

Noter
Tkr

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Från och med räkenskapsåret 2014 upprättas årsredovisningen med tillämpning av årsredovisningslagen (1995:1554) och Bokföringsnämndens BFNAR 2012:1 *Årsredovisning och koncernredovisning (K3)*. Vidare tillämpas rekommendationer utgivna av Svenska Kyrkans Redovisningskommitté (KRED).

Redovisningsprinciperna är oförändrade i jämförelse med föregående år, om inget annat anges.

Intäktsredovisning
Intäkter redovisas till det verkliga värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas och som är för egen räkning. Som för egen räkning inkluderas även medel där avsikten är att de helt eller delvis ska fördelas till andra juridiska personer men där fördelning grundas på beslut inom stiftet.

Kyrkoavgift
Svenska kyrkans huvudintäkt utgörs av kyrkoavgiften. I enlighet med lag om avgift till registrerat trossamfund får Svenska kyrkan statlig hjälp med uppbörd, taxering och indrivning av kyrkoavgiftsmedlen. Det slutliga utfallet av kyrkans avgiftsunderlag erhålls först två år efter avgiftsgrundande år och därför är Svenska kyrkan berättigad att uppbära ett förskott från staten, fördelat med en tolftedel per månad. Samtidigt med utbetalningen av förskottet sker en avräkning av det slutliga avgiftsunderlaget två år tillbaka. Kyrkoavgiften intäktsredovisas i takt med utbetalningarna från staten.

Erhållen inomkyrklig utjämning

Inom Svenska kyrkan finns ett utjämningssystem där Svenska kyrkans nationella nivå omfördelar medel mellan trossamfundets organisatoriska delar. Inom ramen för utjämningssystemet tilldelas stiften årligen medel för viss basverksamhet inom stiften (stiftsbidrag). Det beslutade stiftsbidraget erhålls från nationella nivån. Stiftsbidrag och särskild utjämningsavgift intäktsförs det år de avser. Utöver den utjämning som regleras inom ramen för kyrkoordningen kan Svenska kyrkans högsta beslutande organ, kyrkomötet, besluta om att av nationella nivåns kapital fördela medel till regional och lokal nivå. Besluten är vanligtvis förenade med villkor. Intäktsredovisning sker då enligt de generella principerna för bidrag i K3, se nedan.

Erhållna gåvor och bidrag
Erhållna gåvor redovisas som intäkt i den period de mottagits. Bidrag intäktsredovisas efter hand som villkor som är förknippade med bidragen uppfylls. Bidrag till anläggningstillgångar har reducerat anskaffningsvärdet på anläggningstillgångarna.

Nettoomsättning
Intäkt av varor och tjänster redovisas normalt vid försäljningstillfället.

Lämnad inomkyrklig utjämning och lämnade övriga bidrag
Stiftet utgär en länk i den inomkyrkliga utjämningssystemet som beskrivs under *Erhållen inomkyrklig utjämning* ovan. Såväl lämnad inomkyrklig utjämning som övriga lämnade bidrag skuldförs normalt när beslut om bidrag fattas såvida det inte av beslutet framgår att bidraget ska finansieras med kommande års intäkter. I det senare fallet skuldförs bidraget först under det finansieringsår som anges i beslutet. Beslutade, ej skuldförda, lämnade bidrag redovisas som ansvarsförbindelse.

Leasing
All leasing, både när stiftet är leasetagare och leasegivare, redovisas som operationell leasing, dvs. leasingavgifterna, inklusive en första förhöjd avgift, redovisas som intäkt/kostnad linjärt över leasingperioden. Uppgifterna om avgifter i noten är redovisade i nominella belopp. Med leasingperiod avses den period som leasetagaren har avtalat att leasa en tillgång.

Ersättning till anställda
Löpande ersättningar till anställda i form av löner, sociala avgifter och liknande kostnadsförs i takt med att de anställda utför tjänster.

Eftersom alla pensionsförpliktelser klassificeras som avgiftsbestämda redovisas en kostnad det år pensionen tjänas in.

Inkomstskatt
Stiftets inskränkta skattskyldighet regleras i 7 kap. inkomstskattelagen (1999:1229).

I den mån stiftet bedriver näringsverksamhet är huvudregeln att näringsverksamheten är skattepliktig. Näringsverksamhet kan undantas från skatteplikt om den har naturlig anknytning till det allmännyttiga ändamålet eller är hävdvunnen finansieringskälla. Även normalt sett skattepliktig näringsverksamhet kan i vissa fall undantas från beskattning om huvudsaklighetsprincipen är tillämplig.

Vid fastighetsinnehav kan fastighetsinkomsten undantas från beskattning om fastigheten till mer än 50 % används för att främja det allmännyttiga ändamålet alternativt att hyresinkomsterna har naturlig anknytning till det allmännyttiga ändamålet.

Stiftet är befriat från inkomstskatt i sin ideella verksamhet eftersom det uppfyller kraven som samhällsnyttig enligt skattelagstiftningen.

Materiella anläggningstillgångar
I stiftet finns materiella anläggningstillgångar redovisade enligt två olika definitioner i K3:

Som grundregel gäller att en materiell anläggningstillgång är en fysisk tillgång som innehas för att bedriva näringsverksamhet (ge ekonomiska fördelar/kassaflöde).

För ideell sektor gäller att materiell anläggningstillgång också omfattar fysisk tillgång som innehas för det ideella ändamålet även om grundregeln inte är uppfylld.

De flesta anläggningstillgångar har klassificerats utifrån den senare regeln då stiftets ändamål är religiös verksamhet.

Nedskrivningsprövning sker alltid för sådana tillgångar som inte längre uppfyller något av kraven ovan för att definieras som materiella anläggningstillgångar.

Inventarier med ett anskaffningsvärde under prisbasbeloppet har utifrån väsentlighetsbedömning redovisats som kostnad.

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången.

Bidrag som avser förvärv av materiell anläggningstillgång reducerar tillgångens anskaffningsvärde.

En materiell anläggningstillgång som har betydande komponenter där skillnaden i förbrukning förväntas vara väsentlig, redovisas och skrivs av som separata enheter utifrån varje komponents nyttjandeperiod.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde. Linjär avskrivningsmetod används.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Bilar	5 år
Datautrustning	3 år
Övriga inventarier, verktyg och installationer	5 år

Nedskrivning av materiella anläggningstillgångar
När det finns en indikation på att en materiell anläggningstillgångs värde har minskat, görs en prövning av nedskrivningsbehov. För tillgångar som tidigare skrivits ner görs per varje balansdag en prövning av om återföring bör göras.
Materiella anläggningstillgångar skrivs ned enligt två huvudmetoder beroende på grunden för klassificering som materiell anläggningstillgång. Materiella anläggningstillgångar som används för att ge ekonomiska fördelar/kassaflöde skrivs ned enligt reglerna i K3, kapitel 27. De materiella anläggningstillgångar som innehas för det ideella ändamålet skrivs ned enligt kapitel 37, där det finns en grund- och en förenklingsregel. Tillämpad metod för nedskrivningar beskrivs i tilläggsupplysning i förekommande fall.

Finansiella instrument

Finansiella instrument redovisas i enlighet med reglerna i K3, kapitel 11, vilket innebär att värdering sker utifrån anskaffningsvärdet.

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar värdepapper, kundfordringar och övriga fordringar, kortfristiga placeringar, leverantörsskulder och låneskulder. Instrumenten redovisas i balansräkningen när stiftet blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor.

Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförts och stiftet har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten.

Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelserna har reglerats eller på annat sätt upphört.

Kundfordringar och övriga fordringar
Fordringar redovisas som omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Kortfristiga placeringar
Värdepapper som är anskaffade med avsikt att innehas kortsiktigt redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde och i efterföljande värderingar i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärde.

Låneskulder och leverantörsskulder
Låneskulder och leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader. Skiljer sig det redovisade beloppet från det belopp som ska återbetalas vid förfallotidpunkten periodiseras mellanskillnaden som räntekostnad över lånets löptid med hjälp av instrumentets effektivränta. Härigenom överensstämmer vid förfallotidpunkten det redovisade beloppet och det belopp som ska återbetalas.

Avsättningar
Med avsättningar avses förpliktelser på balansdagen som är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då de ska infrias. Avsättning redovisas med det belopp som motsvarar den bästa uppskattningen av den utbetalning som krävs för att reglera åtagandet.

Kassaflödesanalys
Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod och visar stiftets in- och utbetalningar uppdelade på löpande verksamheten, investeringsverksamheten eller finansieringsverksamheten. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar. Som likvida medel klassificerar stiftet, förutom kassamedel, disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut, kyrkkontot samt kortfristiga likvida placeringar som är noterade på en marknadsplats.

Skattepliktig näringsverksamhet
Stiftet bedriver, förutom sin ideella verksamhet, näringsverksamhet som är skattepliktig. Aktuella skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som är beslutade före balansdagen. Uppskjutna skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som är beslutade före balansdagen. Uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag eller andra framtida skattemässiga avdrag redovisas i den utsträckning det är sannolikt att avdraget kan avräknas mot överskott vid framtida beskattning. Fordringar och skulder nettoredovisas endast när det finns en legal rätt till kvittning. Aktuell skatt, liksom, i förekommande fall, förändring i uppskjuten skatt, redovisas i resultaträkningen om inte skatten är hänförlig till en händelse eller transaktion som redovisas direkt i eget kapital, då skatteeffekten redovisas där.

Not 2 Ekonomisk utjämning

	2019	2018
Erhållen inomkyrklig utjämning		
Stiftsbidrag	41 090	42 990
	41 090	**42 990**
Lämnad ekonomisk utjämning		
Kyrkobyggnadsbidrag	0	0
Bidrag till sjukhuskyrka	6 434	6 486
Bidrag till fängelsekyrka	1 725	1 500
Övriga bidrag	31 850	29 167
	40 009	**37 153**

Not 3 Erhållna bidrag

	2019	2018
Bidrag och offentliga bidrag redovisade i resultaträkningen		
Flykting- och asylmedel	6 791	6 237
ESF-rådet	11 072	8 916
Övriga bidrag	252	50
Kyrkoantikvarisk ersättning	7 562	6 902
Riktat församlingsbidrag	9 749	4 640
Summa	**35 426**	**26 745**

Not 4 Nettoomsättning

	2019	2018
Kursavgifter	2 100	2 464
Förvaltningsuppdrag	8 611	8 258
Övriga tjänster	-1 729	2 321
Hyresintäkter	418	472
Övriga intäkter	19	0
	9 419	**13 515**

Not 5 Arvode och kostnadsersättning till revisorer

Med revisionsuppdrag avses arbetsuppgifter som det enligt lag ankommer på stiftets revisorer att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådana arbetsuppgifter.

	2019	2018
Kvalificerade revisorer		
Revisionsuppdrag	173	146
Övriga tjänster	26	8
	199	**154**

Not 6 Operationella leasingavtal

Framtida leasingavgifter, för icke uppsägningsbara leasingavtal, förfaller till betalning enligt följande:

	2019	2018
Inom ett år	4 400	4 333
	4 400	**4 333**

Den operationella leasingen utgörs i allt väsentligt av hyrda lokaler och maskiner.

Not 7 Personal

	2019	2018
Medelantalet anställda		
Kvinnor	36	34
Män	28	32
	64	**66**

I medelantalet anställda ingår inte anställda som uppburit ersättning som understiger ett halvt prisbasbelopp. Detta har gjorts med stöd av BFNAR 2006:11.

Könsfördelningen i stiftsstyrelsen och bland ledande befattningshavare	Antal på balansdagen					
	2019			**2018**		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Stiftsstyrelsen	5	8	13	5	8	13
Ledande befattningshavare	4	3	7	4	3	7

Löner, arvoden och andra ersättningar		
Ledamöter i stiftsstyrelse	1 624	2 021
Anställda	43 595	42 905
	45 219	**44 926**

I medelantalet anställda ingår inte anställda som uppburit ersättning som understiger ett halvt prisbasbelopp. Detta har gjorts med stöd av BFNAR 2006:11.

Ersättning till ordföranden i stiftsstyrelsen		
Till ordföranden i stiftsstyrelsen har ersättning utgått med	1 245	1 015
Pensionskostnader och andra sociala avgifter		
Pensionskostnader exkl. särskild löneskatt	3 342	3 047
Andra sociala avgifter enligt lag och avtal	15 407	15 391
	18 749	**18 438**

Stiftet har inga övriga utfästelser om pensioner eller avgångsvederlag till personer i ledande ställning.

Not 8 Resultat från finansiella investeringar

	2019	2018
Resultat från finansiella anläggningstillgångar		
Räntor	867	394
Utdelning	2 413	2 672
Realisationsvinster	4 043	2 280
	7 323	**5 346**

Not 9 Skatt på näringsverksamhet

	2019	2018
Skatt hänförlig till tidigare års redovisade resultat i skattepliktig verksamhet (näringsverksamhet)	11	12
Redovisad skattekostnad	**11**	**12**

Not 10 Inventarier, verktyg och installationer

	2019-12-31	2018-12-31
Ingående anskaffningsvärden	9 061	8 852
Inköp	153	210
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**9 214**	**9 062**
Netto anskaffningsvärde	**9 214**	**9 062**
Ingående avskrivningar	-8 129	-7 892
Omklassificeringar	-12	
Årets avskrivningar	-317	-237
Utgående ackumulerade avskrivningar	**-8 458**	**-8 129**
Utgående redovisat värde	**756**	**933**

Not 11 Värdepappersinnehav

Innehav (tkr)	Ansk. v. (föreg. år)	Bokfört värde	Bokf. v. (föreg. år)	Markn. v. bokslutsdag	Markn. v. (föreg. år)
Långfristiga värdepappersinnehav					
Berling Media AB 556191-0521	(28)	28	(28)		
Kyrkans Försäkrings AB 556660-7965	(70)	70	(70)		
	(98)	**98**	**(98)**		
Kortfristiga placeringar					
Noterade aktier och aktiefonder	(44 627)	39 750	(44 627)	62 703	(60 031)
Noterade räntebärande värdepapper	(45 927)	47 632	(45 927)	46 207	(41 954)
	(90 554)	**87 382**	**(90 554)**	**108 910**	**(101 985)**
Summa innehav	**(90 652)**	**87 480**	**(90 652)**	**108 910**	**(101 985)**

	2019-12-31	2018-12-31
Förändring av långfristiga värdepappersinnehav		
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	98	98
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**98**	**98**
Utgående bokfört värde	**98**	**98**

Not 12 Långfristiga fordringar

	2019-12-31	2018-12-31
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	27 000	10 000
Tillkommande fordringar	3 000	17 000
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**30 000**	**27 000**

Fordran avser lån till Stiftelsen Lunds Stiftsgård för upprättande av "Andrum" på stiftsgården Åkersberg i Höör.

Not 13 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2019-12-31	2018-12-31
Upplupna intäkter	10 242	10 440
Förutbetalda hyror	1 050	1 066
Arken bokkonto	5	5
	11 297	**11 511**

Not 14 Avsättningar

	2019-12-31	2018-12-31
Förmånsbestämd ålderspension		
Avsättning för förmånsbestämd tjänstepension	1 956	1 818
Avsättning vid årets slut	**1 956**	**1 818**

Enligt kyrkans tjänstepensionsavtal har anställda med en månadslön överstigande cirka 39 tkr (2018) under vissa förutsättningar rätt till förmånsbestämd tjänstepension. Försäkring av intjänad pensionsrätt sker året efter inkomståret. Vid upprättande av denna årsredovisning är premiekostnaden inte känd för 2018 varför den förmånsbestämda tjänstepensionen redovisas som en avsättning.

Not 15 Vidareförmedlade bidrag

	2019-12-31	2018-12-31
Ingående skuld	4 209	4 850
Under året mottagna bidrag	8 875	5 798
Under året förmedlade bidrag	-8 725	-6 440
Utgående skuld	**4 359**	**4 208**

Not 16 Övriga skulder

	2019-12-31	2018-12-31
Kyrkobyggnadsbidrag	6 588	6 588
Kyrkounderhållsbidrag	12 155	9 586
Vidareförmedlade bidrag	4 360	4 209
Övriga skulder	1 421	1 477
	24 524	**21 860**

Not 17 Villkorade bidrag

	2019-12-31	2018-12-31
Ingående balans	1 450	1 517
Erhållet under året	513	3 265
Ianspråktaget under året	-1 102	-3 332
	861	**1 450**

Not 18 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2019-12-31	2018-12-31
Upplupna semesterlöner	2 971	3 201
Upplupen beräknad löneskatt	474	441
Upplupna arbetsgivaravgifter	2 078	2 186
Avräkning riktade församlingsbidrag	1 641	11 390
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	3 551	2 865
	10 715	**20 083**

Not 19 Likvida medel

	2019-12-31	2018-12-31
Likvida medel		
Kassamedel	37	5
Banktillgodohavanden	21 030	17 200
Kortfristiga placeringar, jämställda med likvida medel	87 382	90 554
	108 449	**107 759**

Lund den 25 mars 2020

Johan Tyrberg

Mats Hagelin

Kerstin Engle

Birger Wernersson

Anne-Marie Hansson

Roine Olsson

Lena Petersson

Elisabeth Kullenberg

Sören Ravn

Lars-Ivar Ericson

Daniel Engström

Niklas Larsson

Linda Isberg

Vår revisionsberättelse har lämnats 2020-05-04

Baker Tilly MLT KB

Lenny Persson
Auktoriserad revisor

Kjell Persson
Förtroendevald revisor

Ingemar Johnn
Förtroendevald revisor

Eva Åsare
Förtroendevald revisor

Nils Evert Erlandsson
Förtroendevald revisor

REVISIONSBERÄTTELSE

Till stiftsfullmäktige i Lunds stift
Org.nr. 252010-0070

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Lunds stift för år 2019. Stiftelsens årsredovisning ingår på sidorna 49-83 i detta dokument.
Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Lunds stifts finansiella ställning per den 31 december 2019 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att stiftsfullmäktige fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten "Det registrerade revisionsbolagets ansvar" samt "De förtroendevalda revisorernas ansvar". Vi är oberoende i förhållande till stiftet enligt god revisorssed i Sverige. Vi som registrerat revisionsbolag har fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.
Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Övriga upplysningar

Revisionen av årsredovisningen för år 2018 har utförts av en annan revisor som lämnat en revisionsberättelse daterad 2 maj 2019 med omodifierade uttalanden i Rapport om årsredovisningen.

Annan information än årsredovisningen

Det är stiftsstyrelsen som har ansvaret för den andra informationen. Den andra informationen består av *Verksamhetsberättelse* (men innefattar inte årsredovisningen och vår revisionsberättelse avseende denna).

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Stiftsstyrelsens ansvar

Det är stiftsstyrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Stiftsstyrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar stiftsstyrelsen för bedömningen av stiftet förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om stiftsstyrelsen avser att upplösa stiftet, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Det registrerade revisionsbolagets ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.
Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

• identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

• skaffar vi oss en förståelse av den del av stiftets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.

• utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i stiftsstyrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

• drar vi en slutsats om lämpligheten i att stiftsstyrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett pastorat inte längre kan fortsätta verksamheten.

• utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera stiftsstyrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

De förtroendevalda revisorernas ansvar

Vi har att utföra en revision enligt kyrkoordningen och revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av stiftets resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av stiftsstyrelsens förvaltning för Lunds stift för år 2019.
Vi tillstyrker att stiftsfullmäktige beviljar stiftsstyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet "Revisorns ansvar". Vi är oberoende i förhållande till stiftet enligt god revisorssed i Sverige. Vi som registrerat revisionsbolag har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.
Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Stiftsstyrelsens ansvar

Stiftsstyrelsen ansvarar för stiftets organisation och förvaltning av stiftets angelägenheter enligt kyrkoordningen. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma stiftets ekonomiska situation och att tillse att stiftets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och stiftets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon ledamot av stiftsstyrelsen i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftet.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftet.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för stiftets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Lund den 4 maj 2020

Baker Tilly MLT KB

Lenny Persson
Auktoriserad revisor

Eva Åsare

Ingemar Johnn

Kjell Persson

Nils-Evert Erlandsson

Stiftsstyrelse

STIFTSSTYRELSEN
ORDINARIE LEDAMÖTER OCH ERSÄTTARE

Ordinarie
Biskop Johan Tyrberg, ordförande
Mats Hagelin, 1:e vice ordförande
Kerstin Engle, 2:a vice ordförande
Birger Wernersson
Anne-Marie Hansson
Roine Olsson
Elisabeth Kullenberg
Lena Petersson
Linda Isberg
Lars-Ivar Ericson
Niklas Larsson
Sören Ravn
Daniel Engström

Ersättare
Bo Sandahl, domprost
Ulla-Britt Mattisson
Kent Andersson
Marie Nielsén
Tonnie Borst Philipsson
Birger Svensson
Marianne Åkerblad
Joakim Persson
Mats Leijman
Lars Stellan Jönsson
Aina Svensson
Ronnie Nilsson
Gudrun Bengtsson

Stiftsfullmäktige

STIFTSFULLMÄKTIGES ORDINARIE LEDAMÖTER 2018–2021

S *(Arbetarepartiet-Socialdemokraterna)*
Marie Nielsén
Robert Stenbeck
Birger Wernersson
Ann-Margret Olofsson
Roine Olsson
Hans Johansson
Kerstin Engle
Jan Olof Rosenberg
Ulla-Britt Mattisson
Lennart Hallengren
Anna Brandoné
Monica Molin
Kent Andersson
Gunilla Jannerstig
Lars Stellan Jönsson
Anne-Marie Hansson
Jan Erik Jönsson

BA *(Borgerligt Alternativ)*
Elisabeth Kullenberg
Per Jakobsson
Lennarth Förberg
Lena Jönsson
Samuel Lilja
Ulla Birgitta Malmgren
Mats Hagelin
Jenny Delén

C *(Centerpartiet)*
Kristina Backe
Ann-Marie Johnsson
Johan Vesterlund
Aina Svensson
Anneli Kihlstrand
Lars Ivar Ericson
Niklas Larsson
Birte Sandberg

POSK *(Partipolitiskt obundna i Svenska kyrkan)*
Sune Karlsson
Robin Nord
Helena Tengstrand
Joakim Persson
Linda Isberg
Ingrid Petersson
Lena Petersson
Christer Larsson
Magnus Holst

SD *(Sverigedemokraterna)*
Daniel Engström
Stefan Borg
Gudrun Bengtsson
Sören Ravn
Bengt Johansson
Christer Bengtsson
Eivor Söderberg
Birgitta Markevärn
Lars Nilsson
Jan-Åke Isaksson

FISK *(Fria liberaler i Svenska kyrkan)*
Per Johansson

FK *(Frimodig kyrka)*
Sven Hammarberg
Anders O Johansson
Magnus Nilsson

ÖKA *(Öppen kyrka – en kyrka för alla)*
Emma Stene Jernqvist
Anders Nihlgård
Kristin Bertilsson

ViSK *(Vänstern i Svenska kyrkan)*
Linda Sjöö
Tonnie Borst Philipsson
Viveka Söderdahl

MPSK *(Miljöpartister i Svenska kyrkan)*
Siv Bildtsén

KR *(Kristdemokrater i Svenska kyrkan)*
Birger Svensson
Cecilia Engström

STIFTSFULLMÄKTIGES ERSÄTTARE 2018–2021

S *(Arbetarepartiet-Socialdemokraterna)*
Anette Palm
Aina Modig Lindell
Magnus Andrell
Camilla Persson
Claes Block
Maria Hanson
Björn Stigborg
Lena Ekstrand
Pia Ingvarsson

BA *(Borgerligt Alternativ)*
Ingela Sylwander
Elisabet Lindqvist
Marianne Åkerblad
Bo Silverbern

C *(Centerpartiet)*
Maria Jönsson
Hans-Åke Jönsson
Berit Pagels
David Liljedal
Lisbeth Göranson
Anna-Lena Weberup

POSK *(Partipolitiskt obundna i Svenska kyrkan)*
Ville Trygg
Marchen Adébo
Anneli Väpnare
Krister Persson
Evelina Bladh Winborg

SD *(Sverigedemokraterna)*
Linda Väbro
Bengt-Olof Bengtsson
Linda Lindberg
Anton Holmberg
Ronnie Nilsson

FISK *(Fria liberaler i Svenska kyrkan)*
Stefan Sörensson
Marcus Romedahl

FK *(Frimodig kyrka)*
Thomas Hermansson
Dan Sarker

ÖKA *(Öppen kyrka – en kyrka för alla)*
Elisabeth Hansson
Nils Jernqvist

ViSK *(Vänstern i Svenska kyrkan)*
Per Håkansson
Marcus Ekdahl

MPSK (*Miljöpartister i Svenska kyrkan)*
Carl Henrik Henriz
Ann Stenberg

KR *(Kristdemokrater i Svenska kyrkan)*
Bente Unosson
Svante Kjellén

”KYRKAN ÄR ETT KÄRLEKSBREV TILL VÄRLDEN”

Begreppet mission och förståelsen av mission har aldrig varit entydigt. Den bokstavliga betydelsen är kort och gott sändning och säger ganska lite om själva ärendet. Det är flyktigheten i förståelsen av vad mission är som också skapar dess kraft och dynamik – en kyrka i ständig rörelse. Och samtidigt är andens ledning tydlig i en kyrka som vågar släppa det förväntade och ängsligt invanda.

I LUNDS STIFT lever olika förståelser av mission sida vid sida i en mångfald av kyrkliga traditioner. Inom det bångstyriga begreppet mission möter vi evangelisation, apologetik, internationell diakoni, religionsdialog med mera. Det är berikande och ytterst också ett utslag av att Svenska kyrkan i Lunds stift är en levande del av den världsvida kyrkan.

Mission är enligt Kyrkoordningen ett av de fyra ”benen” – gudstjänst, undervisning, diakoni och mission – i församlingarnas grundläggande uppdrag.

Med begreppet ”Missio Dei” menas att initiativet kommer från vår treenige Gud där Fadern sänder Sonen och Fadern och Sonen sänder Anden. Från dessa är vi som kyrka sända till världen. Gud är en missionerande Gud och på så sätt blir hans folk ett missionerande folk. Mission är inte något för en grupp som tycker detta är viktigt, utan en del av kyrkans sanna natur, en förutsättning för kyrkan, kyrkans djupaste identitet. Kyrkan har inte en mission, utan missionen har en kyrka. Den kyrkan är sänd till världen och eftersom Gud som är kyrkans källa också är kärlekens källa är kärleken den djupaste källan till mission. Man skulle kunna säga att Kyrkan är ett kärleksbrev till världen!

Hur detta kärleksbrev förmedlas tar sig, och ska ta sig, många olika uttryck.

Mission är profetisk dialog! Vi måste ibland våga höja vår röst, men oftast ödmjukt lyssna.
Mission är gudstjänst och gudstjänst är mission! Den där natten: ”Ära vare Gud i höjden...” Om vi firar gudstjänst kommer andra att bli nyfikna.
Mission är att dela tro och liv! I skolan, på arbetet i vardagen, där jag är sänd.
Mission kommer från marginalerna! ”Kan det komma något gott från Nasareth?”
Mission är vänskap! ”Gläd er med dem som gläder sig och gråt med dem som gråter.”
Mission är ett skapelsegivet uppdrag att vara sända till varandra, men också för oss kristna uppdraget att berätta vår berättelse och lyssna till den andres.
Mission är Shalom! Den där natten igen: ”och fred på jorden...”
Mission är en kärlekens gemenskap! ”Se, hur de älskar varandra” sa man om de första kristna. Vad säger man om oss?

Mission är att förkunna evangeliet, visa solidaritetens närvaro bland människor där de är, och kärlekens gärningar bland de beträngda. ”Jag var hungrig… jag var törstig…”
Mission är att leva i Kenosis*: ”Låt det sinnelag råda hos er som också fanns hos Kristus Jesus.”
Mission är att tjäna världen i kärlek och ödmjukhet!
Mission är att öppna för dialog med människor av annan tro!
Mission är inte att försöka övertyga utan kristet vittnesbörd!
Mission är att stimulera till tro, hopp och kärlek!
Mission är...

Att samtala om detta och sedan tillsammans leva i det är både det som varit och det som är. Vi är sända tillsammans för världens och livets skull!

Kent Wisti, stiftsadjunkt för mission och
Per Kristiansson, stiftsadjunkt för teologi och mission

* Begreppet *Kenosis* används i den kristna teologin för att beskriva Jesus självutgivande kärlek och den totala öppenheten att leva efter Guds vilja.

FOTO: MARIA LUNDSTRÖM

Svenska kyrkan
LUNDS STIFT

LUNDS STIFT
ORGANISATIONSNUMMER: 252010-0070
POSTADRESS: BOX 32, 221 00 LUND
BESÖKSADRESS: KRAFTS TORG 12 B, 223 50 LUND
046-15 55 00 (VÄXEL)

LUNDSSTIFT@SVENSKAKYRKAN.SE
WWW.SVENSKAKYRKAN.SE/LUNDSSTIFT

FSC
www.fsc.org
The mark of responsible forestry